

N-o 142
★
Eldonantaro:
Dr. Léon Zamenhof, War-
szawa (Varsovio)
W. M. Page, advokato, Edin-
burgh
Ernest Archdeacon, Paris
J. Gili Norta, komercisto,
Barcelona
H. Fischer, grandindustriisto,
București
Teo Jung, Horrem b. Köln
Frans Schoofs, Antwerpen
(Anvers)
P. v. Medem, bank- kaj
fabrikdirektoro, Kaunas.
Tarifon
vidu sur speciala folio, kiu estas al-
donata al ĉiu specimena kaj unua
numero de nova abono.

ESPERANTO

TRIUMFONTO

24. 6. 1923
★
Administrelo:
(sufla adreso)
Esperanto Triumfonta,
Horrem bei Köln, Germani.
Redaktistaro:
Ĉefredaktisto: Teo Jung.
Kunredaktistaro: M. Butin, L. K.
Literatura redaktisto: Zanoni.
Kunlaborantoj
inter la Esperantistaro de
la tutmondo.
Manuskriptojn oni skribu nur sur
unu flanko de l' papero.
Tarifon
vidu sur speciala folio, kiu estas al-
donata al ĉiu specimena kaj unua
numero de nova abono.

Oficiala Organo de la XV-a Universala Kongreso de Esperanto. — Publikgilo de multaj gravaj Esperantistaj organizaĵoj.
Tendenco: Neŭtrala - Tolerema - Esperantista - Internacia - Universala.
Aperas semajne. — Senpagaj aldonoj: „Internacia Komercio“ (praktika) kaj monata „Revuo“ (literatura, popolsclenca).

Antwerpen-Anvers, Barcelona, București, Edinburgh, Horrem b. Köln, Kaunas-Kowno, Paris, Warszawa

Sepa Brazila Kongreso de Esperanto.

Kvankam la raporto estas tre detala, ni opinias ĝin sufla grava kaj interesa por plene reperi ĝin malgraŭ la fakto, ke — pro la granda distanco — ĝi ne povas esti tute aktuala. (Rim. de red.)

Eksterordinare brila kaj fruktodona estis la Sepa Brazila Kongreso de Esperanto okazinta en Rio de Janeiro, de 19.—24. aprilo, kiel memorigo de la Centjarfesto de l' Sendependeco de Brazilo. Ĝia Organiza Komitato konsistis el D-ro Heltor Beltrão, ing. Pinto Pessôa, D-ro Carlos Domingues, s-o Alcindo Terra, s-o Antonio Vaz kaj f-ino Esther Bloomfield.

Akceptis la titolon de honora prezidanto de l' kongreso D-ro João Luiz Alves, ministro de l' Enlandaj aferoj, kaj D-ro Felix Pacheco, ministro de l' Eksterlandaj Aferoj.

Ŝtato Maranhão, kies prezidanto, D-ro Godofredo Vianna, jam estas konata kiel amiko de Esperanto, monhelpis la kongreson kaj sendis specialan delegiton.

Aliĝis al la kongreso kiel patronoj kaj sendis oficialan reprezentanton la jenaj ŝtatoj: Amazonas, Pará, Piahy, Rio Grande do Norte, Parahyba, Pernambuco, Alagoas, Sergipe, Bahia, Espírito Santo, Rio de Janeiro, Minas Geraes, Paraná, S. Caiharina, Goyaz, Matto Grosso kaj Teritorio Acre.

19. — Je 16. h. okazis la prepara kunsido sub prezido de D-ro Heltor Beltrão, dum kiu oni elektis la jenan estraron de la kongreso: Prez.: D-ro Leonel Gonzaga da Fonseca, vic-prez. subkolono Nelo José Silveira Sobrinho, ĝen. sekr. D-ro João Baptista de Mello e Souza, unua sekr. f-ino Maria Luiza Bocayuva, dua sekr. Antonio Vaz. Je 20. h. ĉe la Palaco de l' Festo de la Internacia Ekspozicio okazis la solena malferma kunsido sub la prezido de D-ro João Luiz Alves, ministro de l' Enlandaj Aferoj. Ĝin ĉeestis la reprezentantoj de la Prezidanto de l' Respubliko, de l' Ministroj de l' Eksterlandaj Aferoj, de Milito, de l' Publikaj Laboroj kaj de Agrikulturo, de l' ŝtatoj aliĝintaj, de l' Ĉefepiskopoj kaj de multaj gravaj asocioj.

Oni povas kalkuli je ĉirkaŭ mil personoj la ĉeestantaron de tiu brilega kunsido, kiu superis ĉiujn antaŭajn okazintaĵojn en Brazilo.

Faris bonegan paroladon la fama ĵurnalisto Medeiros e Albuquerque, membro de Braz. Lit. Akademio.

De Venezia al Nürnberg kaj Berlin.

Kuraĝigaj vortoj al la eksterlandaj kongresantoj.

Ne pri la belega suda urbo de nia Internacia Konferenco por Komuna Komercita Lingvo, ne pri la raviga kaj impona aspekto de ĝi, ne pri la sukcesplena konferenco mem mi volas paroli al vi, sed pri alia urbo, pri kiu mi ofte aŭdis en Venezia dum privata konversacio de la konferencanoj, pri Nürnberg, la urbo de nia venonta internacia kongreso.

Mi vere miregis aŭdante la demandojn pri la kongreso: Ĉu ĝi okazos? Ĉu estos eble al negermanaj samideanoj partopreni ĝin? Ĉu vi povos garanti al ni, ke ni estos bone akceptitaj kaj ke la vojaĝo estos sendanĝera? Ĉu la kongreso vere estos „internacia“? ktp. — Kial ĝi ne okazu? Oni decidis pri ĝi unuanime en Helsinkoj; mi ne rememoras, ke intertempe okazis la ajn, kio pruvus, ke Nürnberg ne taŭgas kiel kongresurbo, ke Germanio ne taŭgas kiel lando de internacia kongreso. La germana popolo, la germana Esperantistaro intertempe sin ne montris ne inda, esti vizitata de niaj eksterlandaj samideanoj. Kial ili, venontaj el aliaj landoj, timas, ke ili ne estos kore akceptataj? La germanoj ĉiuj, ne nur la germanaj samideanoj, scias, ke ĉiu, kiu vizitis la kongreson, venos kiel gastoj, kiu deziras internacian pacon kaj restarigon de normalaj vivo kaj laboro en la tuta mondo. Kial la kongreso ne estu rigardata kiel „internacia“ kongreso? Jam anoj de pli ol 30 nacioj anoncis sian partoprenon.

Sed oni p'endis — jam dum privata konversacio en Venezia —, oni ankaŭ hodiaŭ plendas enleteroj al la L.K.K., ke la nombro de germanaj kongresanoj estos tro granda, ke la germanaj kelkiloj kvazaŭ sufokos la aliajn. Nu, permesu demandon: Ĉu ne dum ĉiuj pasintaj kongresoj la nombro de la kongreslandaj samideanoj — kompreneble! — ĉiam estis pli granda ol tiu de la aliaj landoj? Komparu la kongresanaron nombron de Praha kaj Helsinkoj! Estus la kvazaŭ kontraŭnatura situacio, se la afero ne estus tia. Pripenus precipe la jenon: Nenie en la mondo la Esp. movado nuntempe estas tiel forta kaj granda kiel en la germanaj landoj de la eŭropa kontinento. Kaŭzo por plendi? Ĉerte ne! Ĉerte tio ne estas „kulpo“ de la germana samideano. Pripenus plue! La plej multaj el la multaj germanaj samideanoj dum la lastaj 10 jaroj ne partoprenis internacian kongreson pro la tre simpla fakto, ke ili fakte ne povis partopreni la postmilitajn kongresojn. Ni,

Poste parolis reprezentantoj de diversaj asocioj kaj de ŝtatoj Maranhão, Pernambuco, Rio Grande do Norte kaj Bahia. D-ro João Luiz Alves, fermante la kunsidon, diris ke li estas tre ravita pro tio ke li havis la plezuron prezidi la kongreson. Ke lia ĉeesto, kiel ministro de la Publika Instruado, signifas, ke la Brazila Registaro, kiu ĉiam rigardis simpatie la propagandon de Esperanto, daŭrigas doni sian moralan kaj materialan apogon al tiu tre utila lingvo.

VII-a Brazila Kongreso de Esperanto.

D-ro João Luiz Alves (X), Ministro de l' Enlandaj Aferoj, la reprezentantoj de la Prezidanto de la Respubliko, de Ministroj, de Ŝtatoj kaj de Asocioj.

Poste okazis koncerto, kiu estis multe aplaudata. La paroladoj, kantoj kaj muziko estis aŭd-ataj en la Ekspoziciejo pere de la Senfadena Telefono.

20. — Je 16. h. efektiviĝis la „Literatura Horo“, kies programo estis la jena: „Esperanto kaj la Universala Paco“ — generalo D-ro J. M. Moreira Guimarães. „Printempo kaj laŭdado“ — f-ino Maria Luiza Bocayuva. „La neŭtrala lingvo en la komerca rilatoj“ — D-ro Heltor Beltrão. Esperanto kaj la poeto“ — D-ro João Baptista de Mello e Souza. „La pioniroj de la Frateco“ — D-ro Lindolpho Xavier.

Je 19. h., okazis vespermanĝo ĉe restoracio „A Vegetariana“.

germanaj Esperantistoj, preskaŭ ĉiuj estas malriĉaj homoj, kiuj ne sukcesis pagi la pro la mizera valuto tro altajn vojaĝkostojn al Haag, Praha, Helsinkoj. Krom tio ni scias, ke ni dum la venontaj jaroj, dum kiuj oni supozeble ne tuj povos reelekti Germanujon kiel kongreslandon, ne povos viziti internacian kongreson, ĉar oni, pro tre evidenta fakti, povas konkludi, ke la germanaj valuto-mizero kaj ekonomia malfortiĝo ne baldaŭ finiĝos. Do, por la plej, plej multaj el ni, la kongreso en Nürnberg estas — kaj restos verŝajne — la sola internacia kongreso, kiun ni povos partopreni. Oni ne miru, ke ĉiu germano, kiu entuziasmiĝis por nia afero, kvazaŭ aŭde kaptas ĉi tiun solan eblecon, ĉeesti unufoje dum sia vivo kongreson vizititan de niaj eksterlandaj amikoj, por fari sian „inte nacia eksperimenton“, por interkonatiĝi kun tiuj el vi, kiuj vi venos el fremdaj landoj, por ĝui internacian laboron kaj feston.

Ne ĝenu la antaŭkongresan ĝojon de la anonciata germanaj samideanoj, plendante pri la tro granda nombro de ili. Se ni estus aranĝintaj por Nürnberg „germanan“ kongreson, certe ne la duono estus anonciinta sian viziton. Ĝoju pri nia antaŭkongresa ĝojo, ĝoju pri la granda nombro de germanaj nomoj en la kongreslisto! Helpe vi, venonte el ĉiuj landoj, por ke la kongreso fariĝu vere internacia! Venu tiom multnombro, ke vi per kvin aŭ ses miloj kvazaŭ sufokos la germanan samideanaron, kiu venos al Nürnberg, ne pro la samlandaj kaj nacie samlingvaj samideanoj, sed por kunesiti kun vi, amikoj el ĉiuj nacioj kaj landoj. Se vi volos, vi povos reprezenti la plimulton de la kongresanara nombro. Faru tion! Neniu pri la espereble konstata ebla fakto, ke via nombro superas tiun de la germanaj gastoj, pli ĝojos ol ni mem, jam pro la fakto, ke la kongreso por ni estos des pli bona propagandilo, ĵu ĝi granda estos la nombro de la eksterlandaj kongre anoj.

La urbo Nürnberg estas sufla granda, por gastigi ne nur 7 mil sed eĉ 70 mil gastojn. Kompreneble mi mem scias tion jam el Helsinkoj, kie kelkaj parolis pri Nürnberg kiel pri „malgranda urbo“. Ĉar mi mem volis scii, kiamaniere laboras la L.K.K. en Nürnberg, post Venezia mi vizitis la kongresurbon. Mi jam en pasintaj jaroj estis tie, sed mi tiam vizitis la urbon, vidante kvazaŭ nur per „germanaj okuloj“. Sed nun mi volis vidi kvazaŭ per „okuloj de negermanaj gastoj“. Mi forŝiris ĉiujn malnovajn impresojn kaj eniris la urbon nur kiel Esperantisto, veninte el la bela Venezia. Mi devas konfesi, ke la tuta urbo treege kaj ĉiurilate taŭgas por internacia kongreso; ĝi estas plenplena de vidindaĵoj, ĝi donas belegan interesan aspekton. La kongresejo kun sia salonego, kiu sufla

21. — Je 9.30. h. laŭ iniciato de la katolikaj kongresanoj, okazis ĉe la preĝejo „Kruco de l' Militistoj“ meso farita de l' kanoniko Francisco Mac-Dowell, kiu je la Evangelio eldiris bonegan paroladon kaj konsilis la fondon de Esperantista Katolika Ligo en Rio de Janeiro. Oni kantis la preĝon „Saluton, Mario“ kaj Esp. kantojn. Je la 13. h. la kongresanoj efektiviĝis promenadon al la supro de „Pão de Assucar“, kie ili kantis, dancis kaj multe amuziĝis.

La tre konata karikaturlito, D-ro Paul Pedernier, prez. de Brazila Gazetara Asocio, faris tre interesajn karikaturajn. La lasta estis bonega portreto de Zamenhof, sub kiu li skribis la vorton „Antaŭen!“

24. — Je 20. h. en la belega salono de Asocio de l' Komercistoj okazis la solena ferma kunsido kun ĉeesto de reprezentantoj de ministroj, de 18 ŝtatoj kaj de multaj asocioj.

Paroladis pri „Vivo de Zamenhof“ D-ro Venancio da Silva, vicprez. de Brazila Ligo Esperantista. Poste parolis la reprezentanto de ŝtato Parahyba kaj rusa samideano.

D-ro Leonel Gonzaga, prezidanto de l' kongreso, faris malgrandan raporton, per kiu li montris, ke la Sepa superis la antaŭajn kaj kore dankis ĉiujn, kiuj per sia ĉeesto aŭ apogo briligis la kongreson.

D-ro Estacio Coimbra, Vic-Prez. de la Respubliko, telegrafis al la prezidanto de la Organiza Komitato, gratulante lin pro la grandega sukceso de l' kongreso, kiun li ne povis partopreni pro foresto.

Poste okazis bonega koncerto, kiu finiĝis per la himno „La Espero“ kantita de 25 fraŭlinoj. Laŭ diro de la tuta gazetaro, kiu detale raportis pri ĉiuj okazintaĵoj, la kongreso tre favore impresis la publikon.

Estas inda je speciala mencio „Jornal do Commercio“, la plej grava ĵurnalo en Brazilo, kiu dum sep tagoj dediĉis al la kongreso multajn kolonojn kaj publikigis ĉiujn paroladojn. Mi kredas, ke neniam tiel okazis en la ajn Esp. kongreso.

Estas ankaŭ notinda la fakto, ke la ĉefaj komercaj asocioj aliĝis al la kongreso.

Ĉefaj decidoj de l' kongreso.
a) Reelekti la estraron de Brazila Ligo Esperantista, kiu konsistas el la jenaj personoj: Prez.: Ing. A. Couto Fernandes. Vicprez.: D-ro Venancio da Silva. Ĝen. sekr.: Ing. H. Motta Mendes. 1-a sekr.: s-o Odillo Pinto. 2-a sekr.: f-ino Yrany Baggi de Araujo. Kasisto: s-o E. Felix Tribouillet.

b) Rekomendi ke la klera profesorado brazila, ĉiam progresema, akompanu la fremdan profesoron en la spertoj jam faritaj, por ke ankaŭ en Brazilo estu pedagogie montrata la valoro logika kaj morala de Esperanto.

c) Rekomendi la fondon de Esperantista Komerca Grupo en Rio de Janeiro.

d) Konsili, ke la tuta laboristaro lernu la admirindan lingvon de la nemortebla genio Zamenhof.

e) Inviti ĉiujn tutmondajn Esperantistojn por monhelpi, laŭ illa povo, la subtenadon de „Esperanta Ligilo“.

por 10 mil gastoj, estas tiom granda, impona konstruaĵo, ke nur en malmultaj urboj de la kontinento oni trovas similajn domojn. La porkongresa laboro estas en bona ordo, en taŭga manoj. En la L.K.K. oni laboras, laboregas, kiel decas al personoj, kiuj preparas grandegan kongreson. La urba registaro favoras nian aferon. La Nürnberganoj — burĝoj de malnova „libera urbo“ — jam dum jarcentoj estis kaj restis ĝis hodiaŭ „demokrata popolo“, libera de ĉia ŝovinista sentado, komprenanta la gravecon de nia internacia ideo.

Kompreneble kelkaj el niaj samideanoj, vojaĝontaj al Nürnberg, devas pripensi tion, ĉu ili volas traveturi la nuntempe „okupitan teritorion“ de Germanujo. Ĉu ili faru tion, pri tio ni ne povas decidi. Eble negermanaj vojaĝantoj ne trovas malfacilaĵojn. Ni ne scias! Se ili trovas ilin, tio estos nek kulpo de germanaj Esperantistoj, nek de la germana registaro. Estas nura fabelo, ke nia registaro malpermesos aŭ iomete malhelpos la eniron en nian landon — fabelo pri kiu ni ne povas diri, de kie ĝi naskiĝis.

Pri la favora sintenado de nia germanrespublika registaro al la kongreso kaj ties gastoj, mi volonte, se oni postulas garantion, garantios. Vi intertempe la jam aŭdis, ke la Germanrespublika Prezidanto, petita de la Germana Esperanto-Instituto, kiu subtenis la Germanrespublikan Ministerio por Interno, konsentis esti la honora protektanto de la kongreso. Ĉu tiu fakto ne estas sufla garantio? Ni aldonu, ke post la scigo de sia konsento, la Prezidanto persone akceptis min dum aŭdienco en Berlin, donante al mi okazon raportiri pri la kongreso, pri nia movado, pri nia celo. Nian devizon „Per Esperanto por internacia paco“ li tute kore konsentas. Ovi akceptis min pro simila raporto en la ministrejo por Eksterlandaj Aferoj, kaj el tri aliaj ministerioj germanrespublikaj la „ŝtataj sekretarioj“ akceptis, estis anoj de la Honora Kongreskomitato. La germana Ministro por Interno intertempe atentigis aliajn ministrojn de la Germana Respubliko kaj ĉiujn registarojn de la unuopaj germanaj ŝtatoj pri la graveco de nia kongreso ktp.

Nu, zorgu vi, ke la kongreso fariĝu grandega, la plej granda ĝisnuna internacia kongreso, kiu pruvu, ke nia ideo vivas en ĉiuj landoj, ke ĝi estas reprezentata per anoj de ĉiuj popoloj, disvastiĝita tra la tuta mondo.

Estu certaj, ke ĉiu el vi, kiu vizitos Nürnberg-on kiel ano de nia ideo, ĉiam kaj ĉie estos akceptata kiel kara gastoj.

D-ro Dietterle.

Oni diras ...

... ke Intelektala Komisiono ĉe Ligo de Nacioj decidis eksolvi mondlingvan demandon en daŭro de 5,07(6) monatoj. Urgemuloj ĝojegul!

... ke la laŭroj de Vitebsk, kiu havas jam siajn Esperanto- kaj Zamenhof-stratojn, maltrankviligas la Esperanten municipon de Nürnberg; ĝi ordonis la jenan renomon de tuta deko da stratoj: Weltsprachstrasse, Ludwigstrasse, Lazarusstrasse, Samenhofstrasse, Bialystokstrasse, Triumfontastrasse ktp. ktp.

... ke la katolikaj Esp. organizaĵoj, vidante la sukcesojn de SAT, intencas efektiviĝi la vortojn de l' Evangelio „nek heleno nek judo“, utiligante sennaciecan organizmetodon kaj starigante Sennaciecan Asocion Katolikan (SAK).

... ke D-ro Nihilglott eltrovis samtempe sekvanteron de mondlingvoj: Anglito, Welllingua, Esperantidollino kaj Idnepo. Lernolibrojn, vortaretojn, vortarojn, vortaregojn kaj propagandajn broŝurojn mendu ĉe Centra Oficejo de l' societo „Produktu lingvojn Internaciajn!“ en Berlin.

... ke en „Export Esperantisti“ (n-o 19191923) aperadas kontraŭreligiaj artikoloj. Jen vera neŭtraleco!

... ke Germana Esp. Servo estas aranĝonta dum la XV-a fakkunvenon de ĉiulandaj pacoŝovinistoj. Jam anoncis sian partoprenon la „Ligo por forigi tiun krimon: la milito“, kies honora protektanto s-o Poincaré kune kun marŝalo Ludendorff prezidas la kunvenon. La hungara „blanka polico“ p'enumos la gardadon.

f) Rekomendi al ĉiuj brazilaj Esperantistoj la mon kolekton por la monumento al Zamenhof starigota en Varsovio.
Estas ankaŭ aprobitaj multaj dankesprimol.

Asocioj
Esperantistaj aliĝintaj al la kongreso.
Rio de Janeiro: Komerca Asocio. — Societo de Geografio. — Asocio de Komercoficlistoj. — Unuiĝo de l' Komercoficlistoj. — Centro de l' Kaf-komerco. — „Centro Paulista“. — Centro Pernambucano“. (Bonfarintaj membroj.) — Brazila Katolika Unuiĝo. — Asocio de Brazilaj Katolikaj Skoltoj. — Centro de Komerco kaj Industrio. — Nacia Societo de Agrikulturo. — Ligo de l' Lignajartlaboristoj. — Centro Spirita. — Brazila Spirita Federacio. — Unuiĝo de l' Laboristoj je Civila Konstruado. — Klubo de Inĝenieroj. — Societo de Medicino kaj Hirurgo. — Ĉirkaŭaĵa Spirita Unuiĝo. — Ligo de l' Komerco. — Skolta Komitato de l' Centjarfesto.

En kelkaj ŝtatoj ankaŭ societoj neesperantistaj aliĝis al la Kongreso.

V-a Hungara Esperanto-Kongreso en Pécs. 19—21. majo 1923.

La kongreso bone sukcesis. Partoprenis 192 personoj. En la 3 lokaj gazetoj aperis 5 longaj artikoloj pri ĝi. La fama „Litke“ ŝaŭminfabriko komencis la fabrikadon de „Esperantoŝaŭmino“. Oni komencis fabrikadi ankaŭ Esperanto-sapon kaj Esperanto sukeraĵojn.

La 19-an antaŭtagmeze malfermis la lerte aranĝitan ekspozicion s-ano Julio Lajos. En la ekspozicio separate estis elmontritaj la hungaraj gazetoj kaj libroj. La ekspozicio estis bone vizitata.

Posttagmeze malfermis hungare la laborkunsidon D-ro Francisko Pintér. urba konsilanto, anstataŭanto de urbestro. Poste elektis por kongresestraro: hon. prez. D-ro A. Glesswein, prez. Julio Lajos, kunprez. prof. L. König, vicprez. D-ro L. Lőránd, s-ino G. Turzó, D-ro L. Forgon, sekr. D-ro Takács, D-ro J. Balla, not. M. Harasz, G. Selényi, A. Sieron, fino H. Fiedler. Salutis la kongreson la reprezentantoj de grupoj kaj Esperantistoj el 22 hungaraj urboj. La saluton de zagrebaj samideanoj D-ro Maruzzi, de ĉeĥoslovakaj s-ano Badin transdonis. La 20-an posttagmeze dum la dua laborkunsido D-ro Vinzeno Tóth raportis pri la funkciado de Hungara Esperanto-Instituto, kiu dum duonjaro en- kaj elspezis 580.000 kronojn, eldonis la tradukaĵon „Morgaŭ matene“ de Karinthy. Poste D-ro J. Takács parolis pri la propagando de Esperanto kaj proponis, ke la Soc. eldonu la oficialan gazeton en Budapeŝto, ke oni fiksu la kotizaĵon en ora valoro aŭ en avisa prezo kaj ke la agadon de Soc. oni decentraligu al la grupoj. Post longa diskutado de prof. König, D-ro Tóth, Baghy, Turzó, Lajos la kongreso decidis: 1. eldoni la ofc. gazeton en Budapeŝt. 2. la kotizaĵojn fiksi en fundprezo kaj de tempo al tempo fiksi la multoblignombron, 3. ne organizi helpembrecon, 4. la kurspartoprenantoj aliĝu al la Societo. Dum la tria laborkunsido, la 21-an posttagmeze, J. Lajos proponis elekti por la hungara Esperanto himno la kanton „Nova sento“: estas akceptita. Prof. König proponis por oficialigi niajn landajn kongresojn starigi hungaran Konstantan Kongresan Komitaton; la propono estis transdonita por decido al HES. Fine estas akceptita rezolucio, ke la kongreso konvinkiginte pri valora enhavo kaj bonega redaktado de „Literatura Mondo“, alvokas ĉiujn sincerajn Esperantistojn apogi tiun ĉi gazeton per abono kaj disvastigo. Posttagmeze okazis la malferma kunido, kiam D-ro Halmágyi invitis la VI-an hungaran Esperanto-Kongreson al Szombathely. Aplaudis oni akceptis la proponon.

La kongresanoj vizitis la 19-an la Katedralon kaj la katakombojn, la „Litke“ ŝaŭminfabrikon kaj la faman „Zsolnay“ majolikfabrikon, vespere la ekskursojn „Tejye“. La 20-an antaŭtagmeze malfermis la hungaran fak-kunsidon de komercistoj Julio Fürst, prez. de pécsa Komerca Ĉambro. Paulo Balkányi konatigis la rezultatojn de Venezia Int. Komerca Konferenco, kies rezoluciojn la fakkunsido akceptis. Prez. Fürst promesis, ke dum la proksima nacia komerca kongreso oni preparolos la aleron. Poste okazis katolika Esperanto-diservo. PAPA prelato D-ro A. Glesswein diris la meson kaj papa parohestro J. Lajos predikis pri la homifratiga efiko de Esperanto. Post la diservo estis IKA-kunveno.

Tagmeze okazis festtagmanĝo en la „Tannonia“; ĉeestis 50 samideanoj.

Posttagmeze okazis jarkunveno de UEA. Oni elektis por prez. L. König, sekr. D-ro J. Takács. Ĉeestis 10 del. kaj 24 membroj. Cefdel. P. Balkányi raportas, ke UEA havas en Hungario 19 delegitojn kaj 142 membrojn. Oni decidis aŭti s-anon Privai pro la grandaj servoj, kion li faris por Esperanto.

... ke post la XV-a Univ. Kongreso ET aperos ĉiutage. La administracio jam mendis speciale el Cinujo por la presado belan diverskoloran orientan silkpaperon, kiu pro sia malmultkareco permesos malaliligi de l' abonprezo.

Sendis: V. K. en Kr., Ruslando.

MALRIĈA EN SPIRITO.

Teatraĵo en du aktoj kaj unu interakto.

Originale verkita de H. J. Bulthuis, L. K. (8-a Daŭrigo kaj Fino.)

Lasta Sceno.

La Patrino. Alberto. Johano.

La pordo dekstre malrapide malfermiĝas, kaj sur la sojlo aperas Johano. Li turnas sin, man-salutas iun ekster la ĉambro, kiun oni tamen ne vidas; poste li eniras, fermas la pordon senbrue kaj rigardas momenton al la Patrino kaj al Alberto.

Alberto. Adiaŭ, patrino; Dio estu kun vi! (Li ĉirkaŭbrakas sin refoje; poste li estas rapide forironta sed, ekvidante Johanon, li subite haltas kaj ekrias.) Johano!

Patrino. Mia knabo! (Iras al li kaj ĉirkaŭbrakas lin.) De kie vi venas?

Alberto (rapide rigle fermas la pordon).

Johano (kvieta). El la urbo.

Alberto. El la urbo?

Johano (kvieta). El la kazino — kun la serĝento Huberto. Li kondukis min ĝis tiu arbo. (Li fingre montras la direkton.)

Alberto (ĝoje). La serĝento vivas!

Johano. Li reiras al la kazino. Li vivas, kaj mi vivas. Mi devas atendi ankoraŭ.

Patrino. Atendi?

Poste estis fakkunsido de gazeta-serva fako. P. Balkányi parolis pri la bona funkcado de „Esperanto (Gazet.) Servo“.

Vespere okazis art- kaj dancvespero. Ĉeestis pli ol 400 personoj. La horo de l' Lajos kantis, Baghy kaj Kalocsay deklamis proprajn poemojn kaj tradukaĵojn. S-ano Ellizs Podvinecz cimbballadis, D-ro Ludoviko kaj Sietano Györy-Nagy violonludis. Baghy en sia propra drameo „Mister Hawkins“ havis grandan sukceson. La plej grandan sukceson atingis la duakta komedio de Kalocsay „Li, kiel ŝi“, en kiu Baghy kaj H. Pechan brile ludis.

La 21-an posttagmeze la kongresanoj faris ekskurson sur la montoj Mecsek, kaj vespere je la 11-a ili forvojaĝis.

La kongreso faris bonan impreson al la urbanoj kaj favoris multajn personojn. Kaj al la Esperantistoj ĝi donis novan instigon por plua laboro.

D-ro J. Takács,
sekr. de V-a Hung. Esp. Kongr.

XV-a Universala Kongreso de Esperanto en Nürnberg.

6-a cirkulero.

1. Aliĝoj. Ĝis meze de junio anoncis sin 3700 kongresanoj el jenaj 41 ŝtatoj kaj landoj: Anglio (Skotlando, Irlando), Aŭstrio, Belgio, Bulgario, Ĉeĥoslovakio, Danio, Danzig, Estonio, Finnlando, Francio, Germanio, Hispanio (Katalunio), Hungario, Italio, Jugoslavio, Litovio, Latvio, Nederlando, Norvegio, Polio, Rumanio, Ruslando, Svedio, Svislando, Turkio, Ukrainio; Usono, Egiptio, Argentino, Armenio, Aŭstralio, Ĉinio, Japanio, Javo, Kanadio, Meksikio, Sudafriko. — Goliĝa estas la ĉiutage kreskanta nombro de eksterlandanoj. Jen fakto, kiu pruvas nepran internaciecon de la XV-a.

2. Vizo kaj restadpermeso. Ni petas la kongresanojn senprokraste havigi al si, ĉe la eksterlandaj reprezentantoj de Germanio, la germanan vizon por sia pasporto.

La envojaĝpermeso por Germanio ne validas ankoraŭ por Bavario. Speciala restadpermeso por Bavario estas donata de la polica estraro en Nürnberg kontraŭ pago de imposto, kiu estas proksimume kvarono de la oficiala takso: Por angloj 5 ŝ., por aŭstroj 1000 kr., por belgoj 20 fk., por ĉeĥoslovakoj 25 kr., por danoj 4 kr., por finlandanoj 15 fmk., por francoj 20 fk., por hispanoj 6 pes., por holandanoj 3 hfl, por hungaroj 100 kr., por italoj 10 lir., por norvegoj 4 kr., por poloj 3000 gmk., por rusoj 3000 gmk., por svedoj 4 kr., por svisoj 6 sv. fk., por usonanoj 1 dol. — La restadpermeso en Bavario por kongresanoj validas tri semajnojn inter 19. julio kaj 23. aŭgusto laŭ deziro.

La Nürnberga polica estraro petis la germanan ministerion por ekstero en Berlin instrukcii la eksterlandajn reprezentantojn vizl la pasporton ankaŭ sen antaŭa restadpermeso de la Nürnberga polico, ĉar la Nürnberga polico donos restadpermeson al ĉiuj kongresanoj, kiuj posedas kiel legitimacion la kongreskarton.

Pro tio la kongresano petu de la eksterlandaj reprezentantoj de Germanio, krom la germana vizo, provizoran envojaĝpermeson al Bavario (germane: Vorgehmigung für die Einreise nach Bayern) montrante kiel legitimacion sian kongreskarton.

Okaze ke iu reprezentanto eksterlanda ne ĝustatempe ricevis rilatan instrukcion el Berlin aŭ ne volas doni la provizoran envojaĝpermeson, la kongresano turnu sin aŭ letere aŭ telegrafe al „Esperanto Nürnberg“, por ke la LKK tuj interrilatu kun la Fremdula Oficejo kaj peru senprokraste la envojaĝpermeson.

3. Provizora programo. Jen ni publikigas la provizoran programon por la XV-a:

Merk., 1. aŭg.: 2½ K. K. K. Vespere Interkonatiĝa Vespere kun ĝardenkoncerto kaj liala Nokto (kongresejo).

Johano. Mi ne vidis Lin ankoraŭ. Ili ne — mortpafis min. Nun mi devos denove plektadi. Patrino. Sed kio okazis kun vi?

Johano (malĝoje). Okazis — — ke ili ne mortpafis min.

Alberto. Kaj Huberto, la serĝento, vere vivas?

Johano. La barbulo reiris al la kazino. Li ploris.

Alberto. Ĉu vi komprenas lin, patrino?

Patrino. Estas pli bone, ke nur mi parolu kun li. Li ne povas respondi, se ni ambaŭ parolas al li. (Al Johano.) Je kiu horo vi eliris el la domo?

Johano. Je kiu horo? (Pripensas.) Mi ne memoras. Jes, mi memoras: kiam vi dormis ĉe la tablo.

Patrino. Kial en tiuj vestoj?

Johano. Ili jam estis sekaj.

Patrino. Jes; sed viaj estis ankaŭ sekaj.

Johano (pripensas momenton). Mi ne povas diri.

Patrino. Ĉu vi ne kuraĝas diri tion, mia knabo?

Johano. Estas tro multe da vortoj.

Patrino. Vi volis kredigi al la serĝento, ke vi estas via frato, ĉu ne?

Johano. Jes.

Patrino. Kaj ĉu ili scias nun en la kazino, ke vi ne estas via frato?

Johano. Ili pensas ĉiuj, ke mi estas mia frato.

Patrino. Kaj ili ne volis mortpafi vin?

Johano. Jes, ili volis, sed ne povis. Ho, mi memoras, ili pafis ĉiuj trans mian kapon. Kaj nun — mi devas atendi ankoraŭ.

Patrino. Kion atendi?

Johano (post momento). Por vidi Dion.

Alberto. Ĉu vi komprenas lin, patrino?

Ĵaŭd., 2. aŭg.: 9—10 naciaj kunvenoj. 11—1 Solena Malfermo. Posttagmeze kunidoj de L. K., I. S. A. (prepara kunsido), blinduloj. 7½ Festreprezentado de „Majstrokantistoj“ de R. Wagner (Urba teatro). Samtempe Kabaredo de Literatura Mondo el Budapeŝt (kongresejo).

Vendr., 3. aŭg.: 9—11-l-a laborkunsido, 11—1 Filmo de la Leipziga Folro. Posttagmeze 3—6 fakkunsidoj por instruistoj, juristoj, inĝenieroj, kuracistoj, arkitektoj, studentoj, junuloj, poŝtistoj, fervojistoj, laboristoj, virinoj. Vespere granda Madrigal-Koncerto (kongresejo), samtempe Blindula Koncerto (Majstrokantistoj), Pri-sporta Parolado de Yrjö Ojander, Helsinki.

Sabat., 4. aŭg.: 8—10 katolikaj, protestantaj, hebreaĵ diservoj. Samtempe fakkunsidoj por framasonoj, liberpensuloj, bahaistoj, monistoj. 10—12 fakkunsidoj por komercistoj kaj foiroj (Komerca Ĉambro), por I. S. A. (ĉefkunveno), filatelistoj, pacifistoj, vegetaranoj. Posttagmeze 3—7 kunsidoj de Komitato de UEA, por laboristoj, instruistoj, fakgvidoj por teknikistoj tra urbaj institutoj, vizito de kuracistoj al la najbara Universitato Erlangen. Vespere Instrumentkoncerto (kongresejo), samtempe Ĉambromuziko de Nürnberga Kvarteto.

Dim., 5. aŭg.: Tuttaga ekskurso al la belega mezepoka Rothenburg per specialvagonaro kun muzikistaro. Gvidoj tra la urbo. Prezentoj de la Popolteatraĵo „La Majstrotrinko“ kaj de la ĉarma rokoka „Paŝtista Ludo“. La veturo ĉ. 3-hora. Ĉar la specialvagonaro jam nun devas esti mendata, ni petas jam nun anoncojn. Ĉiuj elspezoj (kun manĝoj) estas laŭ la nuna stato 20.000 ĝis 40.000 gmk. — Por nepartoprenantoj en la tagekskurso antaŭtagmeze „Nathan la Saĝulo“ (Urba teatro), posttagmeze ĝardena koncerto (kongresejo), vespere Kabaredo de Literatura Mondo.

Lund., 6. aŭg.: 9—10½ fakkunsidoj por teozofoj, psikistoj, katolikoj, kristanoj, laboristoj, oficistoj, Konkordo, vegetaranoj, militviktimoj. 10½—12½ il-a laborkunsido. Tagmeze komuna fotografado. Ĝenerala kongresbankedo (kongresejo). Posttagmeze ekskurso al „Bestparko“, Dutzendteich (dekdu laĝetoj), Naturteatro (popoldancoj), danceto en restoracio Schmausenbuck. Komuna reveturo. Vespere „Nathan la Saĝulo“ (Urba teatro), samtempe kant-kaj instrumentkoncerto (kongresejo).

Mard., 7. aŭg.: 9—11 fakkunsidoj laŭ bezono. Recitadoj de eminentuloj (kongresejo), gvidoj tra la urbo. Posttagmeze 3—5 il-a laborkunsido. Vespere Internacia Kostumbalo (kongresejo).

Merk., 8. aŭg.: 9—11 Solena Fermo. Ekskurso al la Franka Svisio, Leipzig, Alpoj (Reĝaj kasteloj). Ĝenerala forvojaĝo.

Senpage alireblaj estas Interkonatiĝa Vespere, Recitadmatineo, Kostumbaloj, filmoj, ĝardenkoncertoj, naturteatro. Por la aliaj festaraĝoj la

Patrino. (al Johano). Vi iris ĝis la kazino, ĉu ne?

Johano. Jes, mi iris.

Patrino. Kaj kiu staris ĉe la kazerna pordego por atendi vin?

Johano. Tiu barbulo — la serĝento.

Patrino. Kion li diris al vi?

Johano. Li diris nenion.

Patrino. Sed kion li faris?

Johano. Li prenis mian brakon kaj iris kun mi en ĉambreton.

Alberto. Kiel aspektas tiu ĉambreto?

Johano. Ho, mi scias —, mi rigardis ĉirkaŭe —, nur muroj — unu longa benko kaj unu longa tablo — kun kruĉo —

Alberto. Tio estis la arestejo.

Patrino. Kion vi faris tie?

Johano. Mi sidigis kaj rigardis ĉirkaŭe.

Patrino. Kaj kion tiu serĝento faris?

Johano. Nenion. Li ploris.

Patrino. Ĉu vi restis longe en tiu ĉambreto?

Johano (pripensinte). Jes, longe; sed mi sidis tie —

Patrino. Kio okazis post tio?

Johano (pripensas momenton). Tri soldatoj venis. Ili havis pafilojn kun si kaj kondukis min sur larĝan korton.

Patrino. Kion ili diris al vi?

Johano. Nenion ili diris.

Patrino. Sed kion ili faris?

Johano. Tion mi memoras. Ili starigis min antaŭ alta muro, kaj subite staris antaŭ mi —

sep — ok — naŭ — dek aliaj soldatoj kun pafiloj sur la ŝultroj.

Patrino. Kaj poste?

Johano. Ho, poste okazis io tre terura — (subite) — same terura kiel tiam, kiam mi svingigis super la ŝtonoj — ĉe tiu fumturo. — Ili staris

L. K. K., por certigo de la budĝeto, devas postuli moderaĵn enirprezojn.

Proponante ĉi tiun provizoran programon, volonte ni akceptas gravajn kontraŭproponojn aŭ novajn sugestojn konsidereblajn.

4. Alvojaĝo. Ĉar la Interkonatiĝa Vespere jam okazas la 1. aŭgusto kaj la Solena Malfermo la 2. aŭgusto antaŭtagmeze, ni rekomendas al la kongresanoj alveni en Nürnberg ĝustatempe, do la 1. aŭgusto.

5. Societaj vojaĝoj alkongresaj. Se almenaŭ 30 personoj vojaĝos kune, ili ricevos rabaton sur la germanaj fervojoj. La karavanestroj interrilatu kun la delegitoj de UEA en la concerna urbo, de kiu la karavano ekveturos.

La E-grupo de Koblenz petas nin atentigi, ke ĝi aranĝas Internacian Rejnjan Karavanon al la XV-a kaj invitas speciale la kongresanojn el nordaj kaj okcidentaj landoj, ke ili aliĝu. Detalojn vidu ET n-o 129. Adreso: Esperanto Grupo Florinsmarkt 7a, Koblenz, Germanio.

6. Fervoja tarifo. La tarifo por la ĉefaj limstacioj estas la jena:

Tabelo I. (Prezoj en gmk.)

Al Nürnberg de:	En klasoj				km
	I-a	II-a	III-a	IV-a	
Köln	91000	46000	23000	15000	453
Hamburg	128000	64000	32000	22000	639
Warnemünde	141000	71000	36000	24000	705
Sassnitz	151000	76000	38000	25000	784
Stettin	123000	62000	31000	21000	612
Danzig via Schneidem	189000	95000	48000	32000	943
Danzig via Stettin	196000	98000	49000	33000	980
Beuthen	169000	85000	48000	28000	842
Passau	44000	22000	11000	7300	219
Salzburg	71000	36000	18000	12000	352
Kufstein	59000	30000	15000	9700	293
Lindau	66000	33000	16500	11000	330
Berlin	96000	48000	24000	16000	477

Por rapidvagonaro oni adiciu la krompagon laŭ Tabelo III.

Tabelo II.

Linio:	Mon- unio	En klasoj				km
		I-a	II-a	III-a	IV-a	
Eger—Nürnberg		Rapidvagonaro				
Eger—Schirnding	kē.	9,60	4,8	2,4	—	
Schirnding—Nürnberg	mk.	41000	18500	9100	—	
Eger—Schirnding		Persona vagonaro				
Schirnding—Nürnberg	kē.	—	3,20	1,60	1,—	
	mk.	—	14500	7100	4700	
Oldenzaal—Nürnb.		Rapidvagonaro				636
via Salzbergen— Münster	mk.	66000	33200	16800	—	
Via Salzbergen— Münster		Persona vagonaro				
	mk.	—	50800	15600	—	
Basel—Nürnberg		Persona vagonaro				475
Basel—Weil—Leo- poldshöhe	sfk.	0,35	0,25	0,15	—	
	sfk.	0,15	0,10	0,05	—	
Weil—Leopolds- höhe—Nürnberg		Persona vagonaro				
	mk.	95000	48000	24000	16000	
Schaffhausen— Nürnberg		Persona vagonaro				
Schaffhausen—Bie- dingen	sfk.	1,85	1,50	0,85	—	595
	sfk.	0,25	0,20	0,15	—	
Bietingen—Nürnb.		Persona vagonaro				
	mk.	79000	40000	20000	18500	

Tabelo III.

Prezoj de krompagkaroj por rapidvagonaroj.

	Klasoj: I-a	II-a	III-a
Zono I (1—75 km):	mk. 4000	2000	1000
Zono II (76—150 km):	mk. 8000	4000	2000
Zono III (pli ol 150 km):	mk. 12000	6000	3000
Ni donas la prezojn sen nia respondeco.			

antaŭ mi, unu flanko de la alia. Kaj unu je la dekstra flanko, kiu havis nudan sabron en la mano, kriis ion, kaj subite ĉiuj pafiloj leviĝis kaj celis al mi. — Mi pensis: Jen mi vidas Lin! Kaj mi rigardis al la truoj de la pafiluboj — ok — naŭ dek — truoj. Kaj la soldatoj premfermis unu okulon, kaj per la aliaj, larĝe malfermitaj okuloj ili min fikse rigardis. Ho, tio estis terura — tiuj okuloj! Mi pensis: Jen ili volas trabori min samtempe — tiuj okuloj! (Li premfermas unu okulon kaj priskribas per la etendita brako antaŭ si longan linion.) Ho, estis terure, tiuj tubotruoj kaj tiuj okuloj! Mi pensis, ke refoje mi pendas je la ŝnuro — kaj ke mi svingiĝas tute supre — kaj ke mi falos sur la ŝtonojn — Mi tiel timegis, ke miaj kruroj ektemis.

Patrino. Kaj poste?

Johano. Poste fariĝis nigra nokto — kaj mi falis. Tondris kaj fulmis — kaj post mi sur la muro io kraketadis.

Patrino (post momento). Ĉu okazis nenio plu?

Johano. Jes, io alia okazis, mi memoras. Mi kuŝis sur tablo en granda ĉambro. Homoj par

7. Fakkunsidoj. Pluajn fakkunsidojn anoncis: Sporta Esperanto-Ligo; adr. Ing. Yrjö Ojander, 7 Robertink. 15, Helsinki, Finnlando.

I. B. S. A. (Internacia Biblio-Studentoj Asocio.) Adr. Alfred Egg, Landstrasse 277, Rieden apud Baaden, Aargau, Svislando.

Bahaistoj: Adr. Komerckonsilisto A. Schwarz, Alexanderstr. 3, Stuttgart, Germanio.

Pri defalarango de la fakkunsidoj ni atentigas la kunvenestrojn je nia specialartikolo en ET n-o 140, petante bonvolan atentonon.

8. Loĝigo. La hodiaŭaj prezoj por unu lito estas ponokte (inkluzive 20% imposto): En hotelo unuaranga 30000 gmk., duaranga 24000 gmk., triaranga 15000 gmk.; private gmk. 6000, gmk. 4000, gmk. 2500. Komunaj kuŝejoj en urbaj gimnastikejoj (kovriloj estas kunportendaj) je tre moderaĵ prezoj. La definitivajn prezojn trovos la kongresano sur sia loĝiga karto.

Kiu mendis aliĝile loĝejon, sed poste mem havigis al si loĝejan okazon, bonvolu tuj sciigi ĝin al LKK por eviti duoblan pagadon. Kiu aliĝis kaj mendis ĉambron, sed estas malhelpata partopreni la kongreson, tiu ankaŭ sciigu nin por ke ni alie disponu pri la ĉambroj.

9. Konsulejoj en Nürnberg. Estas jenaj ŝtatoj reprezentataj: Danio, Francio, Meksiko, Nederlando, Norvegio, Aŭstrio, Svedio, Svisio, Ĉeĥoslovakio, Hispanio. — Se la kongresano havas specialajn dezirojn, li interrilatu kun la rilata konsulo.

10. Gazetara propagando. Ni petas la naciajn asociojn kaj ĉiujn samideanojn sciigi nin, kiujn gazetojn en eksterlando ni invitu, kaj kiujn raportontojn Esperantistajn ni eventuale rekomendu al la gazetoj.

11. Korespondado. La venontaj semajnoj alportos al L. K. K. supozeble alfluegon da leteroj pro loĝigo kaj kongresprogramo. Ni povos respondi nur, se aŭfranko apudas al la demandoj.

Loka Kongresa Komitato.

Represo petata.

Kongreskaravano Berlin-Nürnberg.

Dua komuniko.

La speciala trajno de Berlin al Nürnberg bedaŭrinde ne povas esti efektivigata pro malgranda nombro de partoprenontoj. Anoncis sin ĝis nun 100 personoj. Tiu nombro ne sufiĉas. La karavano okazos nun per du specialaj vagonoj rezervotaj nur al la gekongresanoj en la ĝenerala rapidtrajno. Ĝi forveturos la 1. aŭgusto antaŭtagmeze je 10,07 h. de la Anhalter Bahnhof (Anhalta stacidomo) en Berlin kaj alvenos en Nürnberg vespere je 6.56 h. La vojo de ĉi tiu trajno estos (la ciferoj inter la krampoj signifas la forveturtempoj): Berlin (10,07) — Halle (12,52) — Naumburg (1.42) — Jena (2.21) — Saalfeld (3.25) Probstzella (4.00) — Lichtenfels (5.15) — Bamberg 5.45 — Nürnberg (alveno) 6.56.

Ĉar la veturprezoj devas esti pagitaj al la fervoja direkcio 8—10 tagojn antaŭe, mi petas ĉiun kongresanon, kiu certe volas uzi tiun trajnon, sendi la monon ĝis 15. julio plej malfrue. Pri la kostoj ĉiu samideano, anonciĝinta al mi ĝis nun, ricevos specialan komunikon multobligitan. Germanaj samideanoj pagu al mia poŝtĉeka konto. Berlin 47992, eksterlandaj samideanoj pagu nur en siaj naciaj monoj al mia bankkonto ĉe Steglitzer Bank en Berlin-Steglitz. Aldonu ĉiam vian kongresnumeron.

Ĉiu mونسendinto ricevos presitan kvitancon. Tiu kvitanco estu zorge konservota; ĉar la veturbileto estas enmanigota nur kontraŭ redono de la kvitanco! La veturbiletojn mem mi disdonos plej malfrue la 1. aŭgusto depost la 9-a horo en la Anhalta stacidomo antaŭ la barilo al la trajno.

U.E.A.-gazeto „Esperanto“ kaj la naciaj Esp. gazetoj estas petataj reperi tiun scilgon.

Max Blankenheim,
Berlin-Steglitz, Stubenrauchplatz 5.

ĉambro kun bildoj kaj pentraĵoj sur la muroj. Mi sidis sur seĝo. Antaŭ mi sidis oficioj kaj tiu ĝeneralo. Kaj denove ili demandis min pri ĉio — mi supozas — sed estas tro multe da vortoj —

Patrino. Pripensu bone! Ĉu vi memoras nenion plu?

Johano (*pripensinte, levante la fingron*). Unu el ili certigis, ke vere mi estas idioto. Kaj mi respondis: Tion diras ankaŭ la maljuna Heleno sed estas skribite en la biblio, ke mi estas malriĉa en spirito —

Patrino. Ĉu vi diris tion?!

Johano. Poste la serĝento malbutonumis mian surtuton kaj elprenis la pasporton el mia poŝo — kaj la ĝeneralo enskribis —

Alberto. Donu al mi la pasporton, tuj! (*Li malbutonumas la surtuton kaj prenas la libron, malfermas ĝin, legas — kaj ĝojkrias:*) Ho, patrino! Rigardu! Jen estas skribite —

Patrino. Kio?

Alberto. La milita konsilantaro pardonis kaj eksigis min el la milita servo pro — (*montras la pasporton*) — legu mem!

Patrino. Pro frenez — — Jes! — Ho, Dio ĉiopova, mi dankas Vin! (*Ŝi falas surgenue kaj kaptas la manon de Johano*). Ho, fine veriĝis tio, kio estas skribita: „Feliĉaj estas la plorantoj, ĉar ili estos konsolataj.“ (*Ŝi kisas la manon de Johano*.) Pere de vi, mia knabo, via frato estas redonita al sia patrino!

Alberto (*ĝenufleksante ĉe la alia flanko de Johano kaj kaptante lian alian manon*). Kara frato, kvankam vi agis tute senkonscie, vi savis min de terura morto — dank' al Dio!

Johano. (*ridetas milde, rigardante antaŭ sin*). Kaj nun ni estas denove kune — kaj feliĉaj!

Postkongresa ekskurso al la lago Balaton en Hungarulo.

Rememorante la brilege sukcesintan postkongresan feston en Budapest post la XIII-a Universala Esperanto Kongreso, la Hungara Esperanto Societo decidis aranĝi post la XV-a Kongreso en Nürnberg postkongresan ekskurson al la lago Balaton.

La lago estas la plej granda en Meza Eŭropo. Ĝia longo estas 82 kilometroj, ĝia plej granda larĝo 14 km. Apud la lago estas aro de belaj banlokoj. Ĉirkaŭ la lago komunikigas fervojo, surŝla lago vaporŝipoj kaj motorboatoj. La gekongresanoj vojaĝos kune al Budapest kaj de tie la 11-an de Budapest al Siófok apud la lago Balaton. Se la nombro de partoprenontoj estos sufiĉe granda, ni eble sukcesos ricevi apartan vagonaron. Kluj deziros, povos fari la vojon de Budapest al lago Balaton ankaŭ per flugmaŝino.

Aliĝkotozo: 1 sv. fr. aŭ egalvaloro. Mono kaj aliĝo estas sendotaj al la aranĝanto de la ekskurso: D-ro Karlo Mezei, VI., Terézkörut 4, Budapest, Hungarulo. Por respondo oni almetu respond-kuponon. Aliĝu kiel eble plej baldaŭ.

Hungara Esperanto Societo.

Mallongaj Esp. Sciigoj.

I. F. K. K. L.

La Internacia Federacio por Komuna Komerca Lingvo, fondita laŭ iniciativo de l' estinta Internacia Komerca Revuo kaj ricevinta kompletan regularon kaj konstruon en Helsinki 1922, lastatempe invitis la komercistojn fariĝi membroj de tiu faka unuigo, kies celo estas la plena enkonduko de Esperanto en komerco kaj industrio. La kotizo estas 5 svis. fk. jare. La registro de l' Federacio entenas i. a. sekvantajn adresojn:

Uniono, S.A., Locarno Svisujo, Eksporto k. Importo. Fabrikistoj de siropoj kaj trinkaloj. S. Trebitsch & Sohn, Praha, Ĉeĥoslovakujo, Fabrikejo de silkejoj en Šumperk. H. D. Shaw & Co., Bradford, Angluio. Lankombejo kaj ŝpinojo. Esperanto Triumfonta, Köln-Horrem, Germanujo. Internacia gazeto.

G. Vermandere, Anvers, Belgio. Ĝenerala komerco, precipe oleoj k. grasoj por margarinfabrikado. Komerca Instituto Esperanto, Jägerndorf, Ĉeĥoslovakujo. Agentoj.

Georg P. Ferree, Leesville, Louis, U. S. A., Knopera kolonio. Förbundet för ett Internationellt Handelsnpprak (FIH), Stockholm, Svedujo, Asocio sveda por enkonduko de Esperanto en la komerco: 17 membroj-komercistoj, i. a. la Foiro de Skanio, Malmö.

La sekretario donas ĉiujn klarigojn.

Stockholm, la 15. junio 1925.

Leander Tell,
Fleminggatan 20 b.

Ĉeĥoslovakujo.

Celscianta laboro de Esp. Klubo en Brno (Brünn), montras du ĝojigajn sukcesojn de tiu ĉi jaro: sukcesplenajn kursojn publikajn kaj tiujn en instruktivaj policianoj kursoj, kiuj estas aranĝataj de la ŝtata polica direkcio en Brno. 112 policianoj vizitas la kurson por lerni kaj uzi Esperanton en publika servado; novajn kursojn kun aliaj 100 personoj (policianoj) oni preparas en septembro kun sama celo. Brno havos dum venonta jaro 200 policianojn-Esperantistojn. Laŭ decido ĉiu kursano devas sin submeti al ekzameno. Tiun sukceson oni dankas al s-oj policprezidanto Rychetský kaj ĉefinspektoroj Machowský kaj Měkký, favoraj amikoj de Esperanto.

Brněnské výstavní trhy (Ekspozicia Foiro en Brno) enhavas ankaŭ Esp. salonon ekspozicion. Foiro okazos la 5.—15. de aŭgusto, kaj samideanoj havos bonan okazon prezenti sin al la publikeco. La pasintjara 1-a Ĉeĥoslovaka Kongreso en Brno komencas montri sian sukceson. Longe dormis la semo, sed ĝi ne mortis.

(Barvřř.)

M.-Ostrava. — 8. 7. okazos laboriĝo: 8 h. en „Nacional“, 10 h. rigardado de la urbo, 14 h. vizito al Ind. kaj Meĉa Ekspozicio en Vítkovice. — „Kultura Konsilantaro“ en Ostrava malfermos la 24. 6. Popoledukan Ekspozicion (en ĝi ankaŭ Esperantajoj) en germana burĝa lernejo. — „Komerca Akademio“ en Ostrava finis Esp. kurson kun 18 p. — „Klubo Esp.“ en Vítkovice aranĝas la 28. 6. Esp. Ekspozicion sub protekto de urbesiro kaj parlamentano Chalupník.

Danujo.

Ĉe la jara ĝeneralkunveno de „Centra Dana Esperantista Ligo“ (la ĉefa estraro de la danaj Esperanto-societoj)

Mi devas atendi ankoraŭ —, sed: mia estas la regno de la ĉielo, kaj poste, kiam mi estos mortinta, mi vidos Lin!

Patrino. Jes, kara knabo, vi vidos Lin!

La kurteno falas.

Parolejo.

182. Voĉoj pri la Monumento al Dr. Zamenhof.

Leginte vian demandon pri la Zamenhofa Monumento en la monata „Revuo“, la grupo de Esp. diamantistoj en Antwerpen same kiel la „Verda Lumo“, prilakis tiun punkton en sia komuna ĉiusemajna kunveno.

Ni ja scias, ke nia Majstro dum sia vivo restis la simpleco mem, flanke de la grandeco de sia homama laboro. Tiujn du ecojn ni retrovas en la dua premilita verko, kaj en la unua nur la simplecon. Do ni honorigu ilin per la kunigo de tiuj tiel beleagaj ecol.

Ni ankaŭ do opinias, ke la dua premilita verko valoras esti eternigota. Kiel oni greŝtis sur tiu verko „Zamehof“? Ĉu tio estas eraro?

Legonte ankoraŭ aliajn opiniojn en via ĵurnalo, ni samideane salutas vin intertempe. (*Multaj subskriboj.*)

Kvankam neniu el la projektoj de monumento al nia glora Majstro plaĉas al mi, tamen mi preferas la verkon, kiu gajnis la duan premion.

Prof. Rag. Corrado, Grazzini, Firenze.

Ni ripetas,

ke alvokojn pri alsendo de korespondadoj, Esperantajoj kc. por aranĝo de ekspozicio aŭ por alia celo ni povas publikigi nur kontraŭ pago laŭ tarifo, en la anonca parto. Ekcepciojn ni povas fari nur en tute specialaj cirkonstancoj, ekz. por blinduloj aŭ por pioniroj en kolonioj (Afriko, Oceanio).

Red. de BT.

Reklam-aldono.

Niaj legantoj bonvolu atenti la reklamilon de la firmo Hirt & Sohn en Leipzig, aldontita parte al la antaŭa kaj parte al la hodiaŭa numeroj. Speciale ni atentigas pri la ius aperinta romano „Abismo!“, kiun ni povas varme rekomendi al ĉiu, kiu ŝatas modernan sed tamen facile kompreneblajn verkojn.

en la mezo de junio la prezidanto dum la pasinta jaro. s-o Alfred Tuumose, kaj kelkaj aliaj membroj de la estraro devis laŭleĝe eliri.

Tial oni elektis unuvoĉe parte novan estraron. Ĝi nun konsistas el sekvantaj personoj: S-oj Martin Blicher, LK., prezid., Kóbenhavn; N. C. Carlsen kaj Alfred Christensen, Odense; Elzerodt, Aarhus; Georg Hinrichsen, Kóbenh.; J. Wulff, Kóbenh.; f-inoj Johanne kaj Valborg Jensen, Kóbenh.; R. Koppel, Kóbenh.; Agnes Melchior, Kalundborg; Anna Petersen, Kóbenh.

Francujo.

Karavano de katalunaj geesperantistoj en Marseille.

Mezo de aŭgusto la Grupo Esperantista de Marseille, bonvenigos gesamideano'n el Barcelona. Tarrasa, Manresa, Sabadell, kt.; ĝoleĝe ĝi bonvenigus alilandajn geamikojn. La programon kun festoj kaj interesaj ekskursoj ni publikigos tuj, kiam ĝi estos preta kaj kiam la grupo scios la ĝustan daton de la alveno de l' ĝekapulunoj.

Germanujo.

Oficiala dokumento. (Traduko.)

Provinzialschulkollegium (Provincia lerneja kolegio) Gen 1925.

Koblenz, la 5. junio 1925.

Ĉar estas konsiderate aliaj Esperantoj aŭ idon kiel fakultativan fakon ĉe la altaj lernejoj, la sinjoro ministro deziras scii, kiuj instruistoj ekzistas por tiu fako. Kun indiko de nomo, rango, kapablec-atestoj estas raportote ĝis 20-a nunmonata, kiul inter la instruistaro de la lernejo estas konsiderotaj por instruo de unu de tiuj ĉi mondlingvoj kaj per kio la kapableco por tiu ĉi instruo estas akirebla.

Anstataŭe:

Hecker.

Antaŭkongresa kunveno en Hamburg.

La Hamburga Esperantistaro ĝojus, povi saluti li gesamideanojn. Supozante, ke la plej granda parto, vizitante Hamburgon, jam alvenos dimanĉon, 29 julio ni povos gvidi ilin tra la urbo dum dimanĉo. Dimanĉon vespere ni aranĝos galan saluivvesperon. London ni monros al ili vindindajn ajnojn de la urbo aŭ ni faros ekskurson al Blankenese.

Ni petas ĉiujn gesamideanojn, intencantajn viziti Hamburgon, anonci sin baldaŭ al s-o A. B. C. Seuff, (vicprez. de la Loka Unuigo) Hamburg, Alsterdamm 17. Mi petas, sciigi ankaŭ, ĉu vi partoprenas eventualan komunan tagmanĝon. Ĉio okazos en la belege lokita restoreo „Alsterlust“.

Asocio de junaj germanaj Esperantistoj. (Breslau 10, Germanio, Schleiermacherstr. 19.)

Dum la XV-a Kongreso en Nürnberg okazos la li-a unuĝa tago de A. J. G. E. kun jena tagordo. 1. Raporto de la prezidanto. — 2. Raporto de la kasisto. — 3. Senŝarĝigo. — 4. Novelekto de la Estraro. — 5. Diversaĵoj.

Proponojn oni sendu ĝis 20. julio al la estraro. I. A.: *Gerh. Habellok.*

Hungarlando.

Blinduloj.

La 10. junio estis en la ŝtata blindulinstituto en Budapest la jarfina Esp. ekzameno por 8 knabinoj kaj 2 knaboj, D-ro Lo-ánt en ĉeesto de la institutiestro ekzamenis la lernantojn de s-o Elek Tolnai. Ĝojige estis, kiel entuziasme la geblinduloj respondita, legis, kaj kiel ili ĝojis pro la sukceso. Ĉe lino D-ro Nikolao Báno, la delegito de blinduloj en Budapest, disdonis kalerono de „Ligito“. Ankaŭ tiu ekzameno pruvis, ke Esperanto estas por blinduloj valora trezoro, kiu malfermas por ili pli vastajn horizontojn kaj ebligas belajn horojn. Esperanto fariĝas jam la ve-a lingvo inter la diversnacial blinduloj; nia devo estas, tion konstante akceli kaj helpi la propagandon, instruon kaj gazeteldonon por blinduloj!

Balkányi.

Jugoslavakio.

En „Vegetarian News“ (angla vegetara organo) mi legis detalan raporton pri la Internacia Vegetara Kongreso en Stockholm. La verkinto kelkfoje aludas sarkasme al Esperanto, kies praktikan uzadon ĉe la kongreso li ne povis malatenti, do provas kontraŭargumenti de alia vidpunkto. Interalie li asertas, ke la Esperantistoj troaktas la valoron de la lingvo por forligi milojn, kaj diras: „Kiel mi jam klarigis al miaj Esp. amikoj en London, iuj el la plej sangaj militoj okazis inter samlingvanoj. Tion ĉi bone ilustras okazaĵo ĉe unu el la mangolj. La diversaj nacioj oni simbolis per etaj flagoj, kaj iu germano, vidante ĉeĥoslovakajn flagon antaŭ ai sur la tablo, kolere ŝovis ĝin flanken. La britaj ki usonaj flagoj ne ĝenis lin, sed la ĉeĥoslovaka — nu, el ĉiuj...!“

Evidente la verkinto suferas pro la iluzio, ne malofte ĉe ne-Esperantistoj, ke ĉiul mezetropal popoloj, inkluzive la ĉeĥoslovakaj kaj jugoslavioj, parolas germanan lingvon. Pasante, estas interese rimarki, ke pli ol kvindek el cento de instruitaj homoj en nia insulo ne klare komprenas la diferencon inter la du laste nomitaj popoloj, tiel ke oni ofte renkontas tiajn formojn, kiaj ekzemple Jugoslavakio! F. E. W., London.

Latvujo.

Entombigo de s-ano Kadikis.

Senkorpiĝis post tri suferigaj operacioj la 28. aprilo en la ago de 66 jaroj matem. mag. Kadikis, priv. doc. ĉe Latvia Universitato (vidu nekrologon en ET 157). Li estis la plej malnova el Latviat samideanoj. Estante pli frue volapukisto, li post apero de Esperanto fariĝis ĝia fervora adeptoj. Ankoraŭ 2—5 tagojn antaŭ lia morto aperis en la gazeto „Latvis“ lia granda poresperanta artikolo. Pri la kalkularato, kiun li elpensis, restis granda manuskripto. La mortinto intencis ĝin aperigi en Esperanta kaj latva lingvoj. Neatendite multenombra sekvantaro sub verda standardo akompanis al tombebrejo la mortintan kavaliron de l' verda atelo. Krom Esperantistoj la procesion partoprenis kelkaj studentaj korporacioj, profesoraro kaj la universitato estraro kun rektoro. Riga Esperanta Societo funebrias la perdon de sia unua honormembro.

Polujo.

li-a Jarkunveno de „Laboro“.

La 20-21. majo okazis Jarkunveno de Esp. societo „Laboro“ en Łódź. Ĉeestis 9 delegitoj el Warszawa, Lublin kaj Łódź, reprezentantaj ĉ. 150 membrojn, kaj kelkaj gastoj. Delegitoj raportis pri faritaj dum pasinta jaro aperioj koncerne gvidadon de laboristaj kursoj. Oni decidis komisi estraron prilabori en venonta jaro specialan lernolibron adaptitan al la bezonoj de lernantoj ne posedantoj sufiĉajn grammatikajn sciojn. Oni konsentis ne aranĝi mallonge-daŭrajn kursojn, ĉar tiuj donas nur suprajn kaj nesufiĉan konon de lingvo. Normala kurso devas daŭri 8—9 monatojn po 2 lecionoj semajne. Koncerne la rilaton al „Federacio de Esp. societoj en Polio“ oni decidis ĝin forlasi. — En la estraron estis elektataj: Domoslawski (prez.), Kronenberg (vicpr.), Hariman (sekr.), Langer (kas.), Zawada, Hermann kaj Lejzerowicz.

Svedujo.

Reklamo per Esperanto.

La Esperantistaro nuntempe preskaŭ postulas, ke komercaj firmoj kaj oficialaj institucioj uzu nian lingvon. Lastatempe oni fiere montras la raporton de l' Komerca Konferenco en Venezia kaj diras: Rigardu la nediskuteblan valoron de Esperanta reklamo kaj — agu mem! Konferencoj tial estas bonegaj pruvoj, tamen oni ne devas hali tiel. Per ĉi tiuj oni helpu kaj kunagu, por ke la oficiala reklamo per Esperanto fariĝu sukcesa. Por la grandioza 300-jara jubileo Ekspozicio en Göteborg, Svedujo, 8.5.—30.9 tiun ĉi jaron, mi alsendis en la monato marto 1925 al 1600 Esperantistaj adresoj 12000 cirkulerojn Esperante presitajn. Ĝis hodiaŭ mi ricevis 11 (dekunu) gazetojn kun noto pri la ekspozicio. Ĉu la Esperantistaro

kredas, ke la oficiala! institucioj uzas Esperanton nur por la plezuro de nia aro? La faka termino la estas „per Esperanto“; nu, estu do efikaj perantoj!

Mi tamen esprimas mian sinceran dankon al sekvantaj samideanoj, k'uj bone uzis la reklamilojn:

Penko Stoev. Plovdiv; Dubolsson, Le Havre; Ĝluglea, București; Schaf oth, Burgdorf; f-ino Havrankova, Postřlov; Rieg, Esslingen; Haefeker, Siegburg; Balkanyi, Budapest; Halbedl, Graz.

Leander Tell.

Literaturo.

Faŭst.

(5-a daŭrigo.)

Goethe faras en ĉi tiu granda sceno satirajn aludojn pri samtempuloj-verkistoj, i. a. pri la racionalisto Nicolai (proktofantasmistoj — postaj-fantaziuloj), kiun li akreinsultas kaj mokas. Ĉi tiu sceno — en sceno — tute ne taŭgas ĉi tie, sed la poeto ne povis preterlasi la okazon viptrapi siajn malamiketojn.

La tuta sceno de la Walpurgisnokto estas torso, ĉar Goethe intencis aranĝi ĝin tute alimaniere. Faŭst estis venkonta la sorĉinistaron kaj atingonta la supron, Grandioza infersceno estis prezentota, en kiu satano, la princo de l' malbono, la terspirito el la interna flamejo de l' iero, estis dononta al Faŭst la solvon al liaj demandoj en aĉega maniero. Mefisto nepre volas kontentigi la sopirantan homon; li decidas malsuprentirni la vualojn kaj montri al li la puron en la naturo, t. e. la estiĝon de l' vivo, la sanktan misterojn de l' vivo, sed ne en ĝia pura grandeco, sed per flaĉa karikaturo de l' infero. Aĉigante la misteran sekreton de l' kunigo de viro kaj virino, satano fanfarone volis deŝiri la vua ojn de antaŭ la okuloj de l' surprizigita Faŭsto. „Se vi volas enpenetri en la plej profundan sekreton de la naturo, iru al la bestoj kaj observu iliajn agojn!“ Jen la kvintesenco de l' parolo satana.

Goethe do malkaŝe volis montri la intencon de Mefisto pereigi Faŭston tiamaniere, ke li ligis lin al — virino. Sed ĉe la virino de la „Malgranda Mondo“ estas sufiĉa influa kaj forta, por savi la kulpulon el la katenoj de l' demono infera. La eterne-virina tiras lin supren kaj liberigas lin en ĝia dieco.

Rigardate de la aria vidpunkto estas sendube tre bedaŭrinde, ke Goethe ne kreis la gigantan inferscenon, sed verkis nur torsion. Ni komprenu, ke lingvo necesa por esprimi tian scenenhavon estus sonlita aĉeĝe al niaj oreloj; pro tio Goethe ne efektivigis sian intencon. Sed ne estas dubo, ke tia sceno eble estus superinta ĉion ajn koncerne grandecon kaj gigantecon.

Sekvas nun la „Songo de Walpurgisnokto“ aŭ „Ora edziĝofesto de Oberono kaj Titania“. — Ni jam vidis en la antaŭa sceno, ke Mefisto, provante nepre pereigi Faŭston, delogis lin al danco kun juna sorĉistino, en kiu Faŭst halucinacie vidis sian senhonorigitan amatinon. Mefisto do ree rapidas forligi la turmentitan skrupulojn de Faŭst, montrante al li ĉi tiun teatraleton.

Pro tio, ke Goethe ne verkis la intencitan grandiozan scenon de l' kulto sataneca, la „Songo de Walpurgisnokto“ tute ne meritas lokon en la dramo. Ĝi estus estinta taŭga kiel antaŭludo de la infersceno, ĉar ĉiujn tiajn kortegajn scenojn en la mezepoko antaŭiris festludo aŭ procesio de maskitoj. La poeto mem nomis ĝin gaja „Intermezzo“, al kiu estis sekvonta la infersceno, finonta tiamaniere, ke Faŭst, renkontante Margareten al morto kondamnit kaj ekzekutotan, alkuras la amatinon kaj savas sin kaj sin. Per tio la diableca atenco de Mefisto estas nenigita. — Jen la originala ideo de Goethe ne efektivigita! La sceno de l' songo signifas nun nenion, ĝi estas fakte nesukcesinta eksperimento, kiu havas rilatojn nek al la dramaeca poemo nek al la sceno de la Walpurgisnokto. — Sen komentario oni do ne komprenas la songascenon, kaj ni refoje trovu la klarigon en pure personaj travivaĵoj de l' poeto.

(Daŭrigo.)

M. Butlin.

Gazetaro.

New Jersey Post, Town of Union, 26.5. Noto pri Hudson County Esp. Societo.

La Tribune des Instituteurs et des Inaitutrices du Département de Seine-et-Marne, aprilo—majo. Art. „Por Esp.“ la rana marĉo, de Dr. Ch. Richet.

Gazet van Mechelen, 5. 6. Art. „Por mondlingvo“. Het Laatste Nieuws, Brussel, 7. 6. Kun portreto de Esperantistino Rustin-Vanderblest.

De Zuidwillemsvaart Dagblad, Helmond, 2. 6. Pri Int. Kongr. de Mezal Klasoj en Bern, laŭ „Esp. Pressa“. — 8. 6. Pri 15-a Germ. Olm. Festo en München, laŭ ET. Kurier für Niederbayern, Landshut, 15. 6. Pri Kongr. Nürnberg, laŭ ET.

Reforma, Praha, 20. 5. Art. pri Litovlio, trad. el „Esp. Informilo“ de UEA.

Nova Doba, Plzen, n o 26. Pri Venezia, anonco de kurso. Obchodní Obzor, Brno-Brünn, 6. 4. Spicoj, laŭ „Esp.“ — 18. 5. Detala raporto pri Venezia, de R. Zöllner.

Jugoslavenska Reklamna Revija (Jugoslava Reklama Revuo).

preskaŭ neeb'e, almenaŭ supe'flue, prezentil novan kaj bonan. Tamen la libro de Perlet plenumas ion, kion la aliaj ne havas: Ĝi estas ampleksa, tre detala kaj ebligas, eĉ sen instruanto, enprofundiĝi en la k'non de Esperanto, ne alirudante novajn senfundamentajn aŭ eĉ kontraŭfundamentajn regulojn, kiel oni ofte vidas eĉ aliaj detalaĵ libroj. La detaleco estas atingita per multaj diversaj bone kompilitaj ekzemploj. La instrumentado en la libro ne estas nova: tamen la verkinto scias uzi ĝin en tre plaĉa, alloga maniero, kiun eĉ la tre modernaj pedagogoj ne povas mal'audi. Iom tre multe estas skribite pri kunmetitaj tempformoj. Evlii ilin estas pli bone ol ĉiam logike uzi ilin. Kelkaj bagatelaj, kiujn mi ne aprobas, ne interesas la diverslingvajn legantojn de ET, cetere ne malbonigas la libron. Eksteraj bona, preso klara. Entute libro nominda inter la tre bonaj.

H. Hurter.

BILDKARTOJ DE NÜRNBERG. La L. L. K.endis al ni por recenzo 24 diversajn vidaĵojn de Nürnberg sur poŝtkartoj, kun teksto en lingvoj germana kaj Esperanta. La kartoj estas arie presitaj per kupra preso kaj prezentas la faman kastelon, la plej belajn portojn de la antikva murego kun forikaj turoj, la preĝejojn, la domon de Dürer ktp. Kiu jam nun deziras ricevi etan imagon pri la kongresurbo kaj ĝiaj vidindaĵoj, tuj metu la kartojn ĉe la L. L. K. (Sufiĉa adreso: Esperanto, Nürnberg.)

L'ESPERANTO. Origine, struktura, finalità, progreso. Represo de parolado farita 1922 en Napoli. De Fid'a Cesarini, Polenza. 56 paĝoj kaj kovrilo. Broŝurita. Prezo 1.50 lir.

CHAMBRE DE COMMERCE DE PARIS. Francingva raporto de s-o Baudet pri la konferenco de Venezia. Vidu artikolon en ET 188 sub „Komercio“!

JOHANO LA BRAVA. De Aleksander Peišti: El la hungara originalo tradukis K. de Kalcsay 1923 Budapest. Eldone de „Literatura Mondo“. 87 pĝ. 12:15 cm. Prezo ne montriĝa.

Carma fabelo, kiun la popolfantazio kun sia speciala mondo kreis kaj kiun fama poeto majstre interpretis. Kvazaŭ alloga filmo la tuto preteriruligas: Janĉi, la brava paŝtisto, la delikata linio, malbona duonpatrino, fortegaĵo gigantoj kaj aĉaj sorĉistinoj prezentigas sur scenejoj diversaj. La fabelo estas verse skribita kaj de nia hungara Esperantisto poeto iere tradukita. Ne estas necese, diri ion pri la traduko, ĉar la bona reputacio, kiun la poeto gvas ĉe la Esperantistaro, garantias kvalitan laboron. — La libroto ĝojigos ĉiun leganton.

G. Ajul.

D E MANNESLEHRE. (La virinstruo.) De Paulk. Eldoneo Psychokratie, Wiesbaden, Germ.

Verko, kian oni renkontas malofte en la tutmonda literaturo: nekutima, tre sincera, tre libera, de multaj salutata kaj de multaj kondamnata, prilaktanta la seksan interrilaton inter viro kaj virino kaj montranta en du volumoj (1. psikokrata instruo kaj 2. erotokrata instruo) novan vivo-kaj volo-programon sur la bazo de la vital-energia („oda“) radiol. Senkompatie la aŭtoro malkovras malbonaĵojn de nia hodiaŭa „moralo“, kuraĝe li predikas novan vojon kondukantan al pli sana scio, al pli harmonia kunvivado de la seksoj. La verko interesas nin tiom pli, ĉar la eldonejo intencas traduki ĝin en Esperanton. Tamen, ĉe eventuala tradukigo; ni konsilas ŝanĝi kelkajn partojn, kiuj koncernas unuflanke nur germanojn, kaj adapti la verkon laŭeble al internacia vidpunkto.

LA OFICIALA RADIKARO. Kun enkonduko kaj notoj. De Eugen Wüster. 70 pĝ. Prezo 0.90 av. flk., por malbonv. 0.90 gmk. X ŝloslin. Ellersiek & Borel, Berlin kaj Dresden

Pri ĉi tiu „Oficiala Radikaro“ mi povas nur diri, ke ĝi estas tre zorgeme kaj flinde aranĝita de lerta vortaristo kaj rekomendinda al ĉiu samideano. Ĝi enhavas, krom enkonduko, la oficialajn radikojn trovajn en la Universala Vortaro (Fundamento), en la ĉiara Fundamento kaj en tri Aldonoj, sen nacilingva traduko; do ĝi estas samprofiite uzebila de ĉiulingvanoj.

(R-ano.)

PROSPEKTOJ k. s.

SKANE-MÄSSAN. 4-paĝa Esperantilingva reklamilo pri la Foiro de Skano, Malmö, Svedujo, 30. 7.—5. 8. 1923.

ESPERANTO. Francingva flugfolio 4-paĝa, eldonita de Groupe Espérantiste Révolutionnaire de Paris, Bourse du Travail, 5 rue du Château-d'Eau.

FOIRO DE PARIS, 10.—25. majo. 4-paĝa prospekto kun 3 ilustraĵoj.

IV-a INT. FOIRO DE REICHENBERG, 11.—19. 8. Du-paĝa prospekto pri „La senco de la foiroj“ kaj 8 paĝa prospekto pri la foiro de Reichenberg.

ESPERANTO-WELTVERKEHRSSPRACHE. Flugfolio pri la konferenco de Venezia. La Mario, Haida, Bohemio. **ESPERANTO-KATALOGO n-o 2.** Pcia Esp. Servo, Bydgoszcz Długa 1.

GAZETOJ.

Der Arbeiter-Esperantist, junio. Germana Esperantisto, junio. I. a. atentinda art. de E. Wüster, pri disigo de alfabolo kaj prononco de vokaloj en Esp., kun kiu ni tamen ne konsentas en kelkaj punktoj. La Verda Umbro, aprilo. Konkordo, marto kaj aprilo. La Revuo Orienta, aprilo.

Anonceloj.

NASKIĜO. — Al ge-oj Hubert Perez en Strasbourg naskiĝis filino „Mirinda“ la 18. m-a-o.

KIU BEZONAS Gablonz'ajn ornamatajarkilojn turnu al ni Rudolf Lang, Augsae 67 en Gablonz a. N. (Ĉeĥoslov.). Mi liveras ĉiujn artikolojn, prizorgas aĉeton kaj informas senpage pri komercio.

ANTAŬ VIA DECIDO ne forgesu, demandi min! Grafo-ologo Hans Chlubna, en Wien V, Storkgasse 12 (Aŭstrio). Necese: Profelo kaj naskiĝdato. Antaŭpago 1 1/2 avisa franko al egalvaloro.

KURACISTOJ! Esperante, ke ekzistas ankoraŭ kuracistoj-bonuloj, mi kuraĝas petegi helpon de ili por mia kara fratino danĝere malsana. En ŝia stomako kreasas ulcero, kaj ŝi estas korpe malforta kaj havas malmulte de sango. Ĉu ekzistas helpe kontraŭ ĉi tiu malsano? Kiel kuraci ĝin? Esilmaj s-oj kuracistoj! Helpe! Mi estas tre danko al vi. — Antonin Vagner, razisto, ĉe s-o Hlavaček, en Jicin (Ĉeĥoslov.).

BUKEDO. Kolekto de naŭ rakontoj originalaj kaj tradukitaj de diversaciaj aŭtoroj (Baghy, Bulhuus, Hohlov k. a.). 88 pĝ. kart. Prezo 1 av. flk., malbonv. 1 gmk. X ŝloslin., ET-abonantoj 3 ET-numeroj de la abonkanto. Mendo ĉe „Esp. Triumfonta“ en Horrem bei Köln, Germ.

EDZIĜPROPONO Teknika ofiisto, 29-jara, longtalia en memstara pozicio, sportano, serĉas masrumademan, bel-etan vivakompaniston. Havojo ne tre grava. Oni bonvolu adresi detale, Esperante skribitajn leterojn kun fotografiaĵo (kiu estas resendota) al tia amiko Richard Schopp, tek. ofiisto en St. Pölten, Jahnstr. 21 (Aŭstrio). — Diskreteco!

LA RAPORTO de la Ligo de Nacioj pri Esperanto kiel internacia lingvo en sveda traduko ricevebla ĉe Eldona Societo Esperanto en Stockholm 1, (Sved.) kontraŭ sendo de 1 av. fr.

FILATELISTOJ! Kiu sendas al mi 100—1000 poŝtmarkojn sialandajn nedifektajn, ricevas saman kvanton de Hispanujo laŭ l'vrt 1923. Gabriel Alomar, Prez. de EKP, str. Vallor 14 en Palma de Mallorca (Hisp.).

Korespondo kaj Interŝanĝo.

S-o N. Szor, en Lodz (Pol.), Aleja 1-ego Maja 11 deziras korespondi kun tuta mondo pri ĉiuj temoj per il. pk. kaj let. Interŝanĝas ankaŭ pm.

Peresperanta Itala Komisarjofico por Militperditoj.

1. Oni reade parolas en Italio pri atentinda nombro da italiaj militkapitoj kaj militperditoj ankoraŭ vivantaj en Ruslando, Siberio, multaj el ili en vivkondiĉoj certe mizeraj, sen ebleco reheimiĝi kaj komuniki kun patru-lando kaj familioj. Nia ofico celas kunlabori en ĉi tiu serĉado kaj disdoni informojn kaj helpon, laŭ povoj. Tiu agado nature ne limiĝos je italiaj militkapitoj kaj -perditoj, kiujn la ofico speciale prizorgas, sed ampleksos ĉiujn, al kiuj helpi ebligas la cirkonstancoj.

Perajoj al tiu celo estas rilatoj, kiujn ebligas aŭ pli-faciligas uzado de Esperanto kaj ekzisto de Esp. organiz-ajoj aŭ bonvoloj de samideanoj.

Helpe estos scilgoj, adresoj, konsiloj, fine mondonacoj, kiujn italiaj kaj neitaliaj samideanoj sendos al subskribita komisarjo.

2. Samideanoj, kiuj havas aŭ havis gekorespond-antojn en Ruslando, Siberio, Kaŭkazo. Japanujo aŭ aliaj rilatojn (ekz. kiel kolektantoj, komercistoj, militistoj ktp.) kun orientaj landoj, sendu adresojn kaj taŭgajn informojn. Utiiloj adresoj: 1. de Esp. grupoj, 2. de Esp. gazetoj, agentejoj ktp., 3. de simplaj samideanoj. Oni scigu sam-tempe, ĉu oni rajtigas nin uzi la nomon de l' sendinto por pialorigi la Informpeton.

3. Adreso de la komisarjofico estas: R. Orenco, Via Manzoni 3. La Spezia, Italio

21-jara sviso serĉas

oficon al eksterlando

(transoceana) kiel librotenisto, kasisto aŭ korespondanto, parolas germanan lingvon, bone scias la francan kaj anglan lingvojn. Esperantisto. Ĝus finis lernadon en ofico de teksa-fabrika. Sendu proponojn precizajn al Esperanto-librejo Verda Stelo en St. Gallen - O. (Svis.)

Komercista Esperanto-Grupo

Freiburg i. Br.

Katharinenstr. 19.

Importo. Reprezentado. Eksporto.

Ni peras ĉiuspecajn negocojn.

Specialaĵo: Eksporto de horloĝoj.

P. T. T.-istoj

„La interligilo de l' P. T. T.“

Sindikata, monata, Internacia, teknika.

Abono-kunlaboru!

Abono-principe: kvarono de la laboriga salaĵo, senpage por la konstantaj korespondantoj; mendoj tuj specimenon kaj gvid-demandaron al

Petro Filiatre 54, Rue Gustine Paris XVIII

Agentoj

serĉataj por revendo de

argilo el Preschen

en la keramikaj fabrikoj de

Italujo.

Rudolf Löschner, Preschen (Ĉeĥoslov.)

Mandesegnoj!

Kontraŭ 2 ŝhl., 1 guld., 2 av. kr., 1 peso, 1 yen, 2 pesetoj, 2 av. frank., 1 dolaro, 10 liroj en rekomend-ita (registrita) letero. — Ali Akber Ehm, oficejestro, poŝtflako 105, Zittau/Sa. (Germ.)

Deziras korespondi: s-oj Rudolf Sigl, stud. (il. pk. pm.); Viktor Šimek, stud. (il. pk. pm.); Vilim Šimunovic (il. pk. pm.); Filip Homolka (il. pk. let.); Viktor Weiss, apotekisto (il. pk. pm., let.). Ĉiuj en Daruvor, kaj s-o Jarka Kašpar, en Tomáše-Garešnice (lugosl.)

S-o Jasiński Zygmunt, instruisto gimnazium im Rele en Kielce (Pol.) deziras korespondi per let. kaj pk., ankaŭ deziras interŝanĝi pm.

S-o Teofil Janota, Szeged, Vilao Greafe, Poznań (Pol.) deziras korespondi kun samideanoj el ĉiuj landoj pri diversaj temoj per il. pk. (bfl.) kaj let.

S-o Georgi Stankov, en Petrič (Bulg.) deziras interŝanĝi pm. kun ĉiuj landoj.

S-o Ilario Vlasarhelyi, privatulo, en Ĉiuj, str. Bratlanu 45 (Ruman.) deziras interŝanĝi pm. kun seriozaj kolektantoj kaj il. pk. kun ĉiuj landoj.

S-o Fr. Verführin en Cleve (Rheinland, Germ.) Opälegstr. 10, deziras korespondi per il. pk. kaj interŝanĝi pm. kun ĉiuj landaj samideanoj.

S-o H. Hoen en Luxemburg, place de Paris, liveras valorajn markojn de tiu lando por samvalora enskribita sendaĵo de eksterl. markoj krom Germanujo. Ne sendas unue.

S-o Emil Otterborg Skolatan 6, en Nässjö (Sved.) deziras korespondon kun samideanoj el ĉiuj landoj, per il. pk. kaj pk.

17-j-a fraŭlino deziras korespondi kun kelkaj samideanoj per il. pk. kaj let. por perfektigi en la lingvo Internacia. Adreso: Siiri Savola en Pietasaaari (Finnl.)

Filatelistoj! Atentu! Mi sendos por 50—200 pm. el aliaj landoj samkvanton da plej maloftaj de Germanujo. Skribu al s-o Erich Thümmel, en Dresden, Weidenstr. 25.

A Jigavre, en Moskva Sretenka, Streleĉki 14, Kv 15 deziras korespondi kun ĉiuj landaj samideanoj let. pk. il. pk. (bfl.) pri diversaj temoj ankaŭ pri sporto kaj fotografar-

S-o Carl H. Petersson, Rådhusgratan 64, en Nässjö (Sved.) deziras korespondi per il. pk. kun ĉiuj landoj por perfektigi en Esperanto.

Filatelistoj! 50—300 poŝtmarkojn vialandajn interŝanĝas per samkvontajn de Germanujo kaj Danzigo (Ofico —, Aerpoŝto, Silezio, Munhenjo). Vendas danzig-markojn. Oskar Köhler, Oelsnitz i. V., Bergs r. 2. (Germ.)

Heinrich Schwarz, komercisto en Trautenau (Ĉeĥoslov.) deziras korespondi per let. kun la tuta mondo.

AŬSTRALIO.

La Nova kaj Bela Mondo de la Sudo.

Survoje al la XV-a Universala Kongreso en Nürnberg, s-o W. J. Drummond (Prezidanto de la Esperanta Klubo Melbourne, kaj samideano de 1908) faros paroladojn lumblinde ilustritajn pri la vastega kontinento de Aŭstralio, la sunbrila lando de progreso. Grupssekretarioj interesataj skribu tuj al: W. J. Drummond, British Esperanto Association, 17, Hart St., London.

Kongresanoj por la XV-a:

3186 Hadji Nikolav, Rusŝuko
3187. Serrat i Par Josep, Barcelona
3188. Serret de Serrat Antonia, s-ino, Barcelona
3189. Möbius Curt, Neuhausen
3190. Jahn Ernst, Aue i/Erzgeb.
3191. Blaschke Erich, Jägerndorf
3192. Tezky Rudolf, Jägerndorf
3193. Jungfer Marg., s-ino, Lübben
3194. Rentisch Berthe, s-ino, Hof
3195. Lindberg Sofie, F-ino, Gransholm
3196. Dro. Gruber Ernst, Reichenberg
3197. Gruber Marie, S-ino, Reichenberg
3198. Popelik Stefanie, S-ino, Reichenberg
3199. Scholze Gustav, Reichenberg
3200. Gähler, Alfred, Reichenberg
3201. Rödig Julia, F-ino, Reichenberg
3202. Michalek Fritz, Reichenberg
3203. Zechl Emmy, F-ino, Reichenberg
3204. Quirfeld Herma, S-ino, Reichenberg
3205. Scholze Hilde, S-ino, Reichenberg
3206. Wahl W., Hamburg
3207. Morička Angela, Bodenbach
3208. Kahl Franziska, S-ino, Chemnitz
3209. Prabucki Pawet, Miśloław
3210. Siron Vladislav, Plzen-Karlo
3211. Frey Johanna, S-ino, Wien
3212. Büchl Vilda, Plzen-Karlo
3213. Kubasek Emanuel, Plzen-Karlo
3214. Kubasek Marie, S-ino, Plzen-Karlo
3215. Pernstich A., Innsbruck
3216. Genrich Eduard, Berlin Biesdorf
3217. Haase Werner, Rükersdorf
3218. Stolpe Erwin, Berlin-Charlottenburg
3219. Pruchl Karel, Ollova
3220. Kubasek Emanuel, Plzen
3221. Hempel Bertha, F-ino, Köpenik
3222. Hempel, F-ino, Köpenik
3223. Lorenz Elae, F-ino, Halle/S
3224. Svoboda Olga, F-ino, Landskron
3225. Weigl Franz, Kremslünster
3226. Gutmann Berthold, Pyhanken-Teplitz
3227. Horeni Josef, Chludov
3228. Novotny Trnitšek, Dluhse
3229. Christlein Marie, F-ino, Nürnberg
3230. Christlein Marg., S-ino, Nürnberg
3231. Christlein Karl, Nürnberg
3232. Bloss Bertha, Nürnberg
3233. Schmitt Maria, F-ino, Nürnberg
3234. Zieschang Kurt, Neuernsdorf
3235. Espig Kurt, Auerhammer
3236. Spalek Alfred, Tetschen
3237. Kreibich Otto, Steinschönau
3238. Köglir Lydia, F-ino, Tetschen
3239. Döner Emil, Tetschen
3240. Döner Franz, Tetschen
3241. Skalický Rožza, Zagreb
3242. Pohl Margarete, F-ino, Tetschen
3243. Hallenström Sigrid, F-ino, Grangenberg
3244. Meier Frieda, F-ino, Seib
3245. Döhlmann Albine, F-ino, Seib
3246. Keating Lilli, F-ino, Hagen i/W
3247. Bednar Josef, Brno
3248. Spreng Centa, S-ino, Rosenheim
3249. Köhler Max, Rosenheim
3250. Knoll Karl, Zittau
3251. Thind Ellen, F-ino, Kopenhagen
3252. Bogner Ludwig, Salzburg
3253. Walther Hermann, Dresden
3254. Klein Růza, F-ino, Miskolc

3255. Schönbrod Kurt, Hemfurt
3256. Skomlinski Fanny, S-ino, Steti'n
3257. Häfner Herbert, Dresden
3258. Bauer Karl, Kaiserslautern
3259. Sampson Marie, S-ino, Torquay
3260. Rother-Wachsmann, Berthe, S-ino, Jägerndorf
3261. Tokar Antonio, Chrzanow
3262. Jurcyo Agnes, S-ino, Chrzanow
3263. Jurczyk Jozefo, Chrzanow
3264. Bariek Milos, Chrzanow
3265. Baronae, Johann, Nürnberg
3266. Oswald, Nürnberg
3267. Reichel Walter, Kamenz
3268. See Curt, Kamenz
3269. Weinhold Oswin, Aue
3270. Weinhold, Aue
3271. Weinhold, Aue
3272. Szabo Istvan, Budapest
3273. Szabo Jeno, Budapest
3274. Krenn Karoly, Saaz
3275. Johansson Gustav, Tallinn
3276. v. Troschke P. A. Ludwigslust
3277. Trautner Lorenz, Nürnberg
3278. Lindeke Maya, F-ino, Berlin
3279. Bergmann Oskar, Charlottenburg
3280. Schreiber Agnes, S-ino, Nürnberg
3281. Popel Ivan, Prag
3282. Fylypcak Ihor, Prag
3283. Vajsmann Oslp, Prag
3284. Greibach Wilhelm, Prag
3285. Stefankiv Mychyljo, Prag
3286. Szabo Jeno, Budapest
3287. Nāpel Franziska, F-ino, Erlangen
3288. Cramer Elae, F-ino, Erlangen
3289. D-ro Pfeufer Christian, Erlangen
3290. Bauer, Erlangen
3291. Grosshaller, Karl, Erlangen
3292. Stich, Meta, F-ino, Nürnberg
3293. Paul's Marie, F-ino, Nürnberg
3294. Bauer A., München
3295. Leuenberg Samuel, Basel
3296. Leuenberg Sola, F-ino, Basel
3297. Schuppner Anni, F-ino, Bremen
3298. Nehls Heinrich, Bremen
3299. Meyer Ernst, Bremen
3300. Kueper, Düsseldorf
3301. Herrmann Juliane, F-ino, Niemes
3302. Fleischmann Anna, S-ino, Gablenz
3303. Retter Luise, F-ino, Haida
3304. Schwarzbach Elfride, F-ino, Haida
3305. Retter Marie, F-ino, Haida
3306. Smaas Josefina, F-ino, Leipz
3307. Taubmann Sepp, Haida
3308. Böhm Max, Spandau
3309. Böhm Hanna, S-ino, Spandau
3310. Häcker Elae, F-ino, Stuttgart
3311. Stammer Elae, F-ino, Stuttgart
3312. Gieseler August, Hannover
3313. Schulz Hermann, Sebnitz
3314. Kreppler Emil, Sebnitz
3315. Lubasch Hertha, F-ino, Berlin
3316. Lussfeld Maria, F-ino, Berlin
3317. Kleiner Fritz, Berlin
3318. Thörner K., Osnabrück
3319. Siekmann Ernst, Osnabrück
3320. Siekmann, S-ino, Osnabrück
3321. Kessler Fritz, Bodenbach
3322. Störch Emil, Beusen
3323. Hellmann Heinz, Waldenburg
3324. Ely Emilie, S-ino, London
3325. Tietze Hermann, Berlin-Neukölln
3326. Tietze Walter, Berlin-Neukölln
3327. Kowitz Erna, F-ino, Harburg
3328. Bruns Berthe, F-ino, Harburg

3329. D-ro Buchmann John, London
3330. Dixon Ada, F-ino, Manchester
3331. Lageste Fernand, Dax
3332. Facchi Gaetana, Brescia
3333. Steiner Bertha, F-ino, Wien
3334. Zeller Artur, Wien
3335. Sikor Hermine, S-ino, Wien
3336. Gasperini Carl, Wien
3337. Zahrl Josef, Wien
3338. Beigel Hugo, Wien
3339. Drekslemp Franz, Essen-Borbeck

3340. Niermann Alfons, Essen-Borbeck
3341. Brückner Ella, F-ino, Annaberg
3342. Baumann Sophie, F-ino, Würzburg
3343. Lutz Maria, F-ino, Würzburg
3344. Zinser Anna, F-ino, Würzburg
3345. Schöder Pauline, F-ino, Würzburg
3346. Eisenmann Willy, Würzburg
3347. Hummel Karl, Würzburg
3348. Klein Alfred, Freiberg
3349. Fassold Grete, F-ino, Sebnitz
3350. Beuermann Gerhard, B-emen
3351. Seidel Mar'a, F-ino, Tetschen
3352. Stöcker H., Düsseldorf
3353. Beck, Walter, Altwasser
3354. Müller Mahilde, F-ino, Tetschen
3355. Elberbeck, Berlin
3356. Dittmann Alfred, Görlitz
3357. Schmidt Neeli, F-ino, Leopschütz
3358. Ekström Anna, F-ino, Turku
3359. Lichtmann Aranka, F-ino, Myskolc

3360. Dougal Archibald, Crawlass
3361. Uhlemayr Theodora, S-ino, Nürnberg
3362. D-ro UhlemayrBenedikt, Nürnberg
3363. Grune Arthur, Froburg
3364. Lewin Arthur, Stetin
3365. Braun Lazo, Budapest
3366. Köhler Hedwig, S-ino, Vezeak
3367. Müller-Grechen, S-ino, Vezeak
3368. Schmidt Karl, Vezeak
3369. D-ro Meznik Karl, Bielitz
3370. Ramsay Mary, F-ino, Glasgow
3371. Watson Isa, F-ino, Coatbridge
3372. Hogg Agnes, F-ino, Chester
3373. Segalowitz Effm, F-ino, Königs-
3374. Kruk Stanislaw, Krakow [berg
3375. v. Juirzenka Otto, Charlottenburg
3376. Ringel Hermann, Schwabach
3377. D-ro Jahr W., Leipzig
3378. Liebeskind Arno, Apolda
3379. Alonins Karl, Helsingfors
3380. Arnold Paul, Chemnitz
3381. Weber Albert, Sandberg
3382. Taylor Chas., Haverford
3383. Höhne Ernst, Apolda
3384. Porges Otto, Apolda
3385. Scharf Alfred, Apolda
3386. Kizlinkova Trautiska, Brno
3387. Kizlinkova Aška, F-ino, Brno
3388. Kizlinkova Hérma, F-ino, Brno
3389. Sover-Alt, Aulsta
3390. Szpiro Lazaro, Berlin
3391. Hlinrichs Georg, Lilleröd
3392. Gadd Erik, Helsingfors
3393. Winberg Carl, Bengtsfors
3394. Winberg Ida, S-ino, Bengfors
3395. Thusek Mar'a, F-ino, Leobschütz
3396. Badin Viktoro, Nové Zamky
3397. Swalf Joseph, Antwerpen
3398. Buchanan George, Glasgow
3399. Umanski Nadejda, F-ino, Genève
3400. Idalgo Santiago, Zaragoza

Kiu ne jam aliĝis, aliĝu tuj!

S-o Wallenstein Larsson, Parkatan 22, en Nässjö (Sved.) deziras korespondi kun ĉiuj landoj per il. pk. por perfektigi en Esperanto.

Fraŭlino Heleno Goldberger (18-jara), en Prešov (Ĉeĥoslov.) Levočskastr 38, deziras korespondi kun ĉiuj landoj.

Fraŭlino Franz Janecik, kompozistino en Wien XXI, Donaufelderstr. 38 (Aŭst.) deziras interŝanĝi il. pk. pm. kaj gazetojn kun ĉiuj landoj.

Skoltoj! S-o Jozef van Gulck, akolta trupestro, Lange Leemstraat 314, en Antwerpen (Belg.) deziras korespondi kun skoltoj, prefere ekster-eŭropaj.

Du 20-jaraj amikoj deziras korespondi kun tutmondo let. pk. il. (bfl.). s-o G. Hamerbauer, Karlova 2 en Liberec kaj s-o K. Nebeaky, Machova 16 en Praha XV Vinohrady (Ĉeĥoslov.)

S-o J. W. Peterson, An eforsvågen 21, en Nässjö (Sved.) deziras korespondi per il. pk. kaj pk. kun la tuta mondo.

S-o Leo Rögner, bankoficiisto en Erbendorf (Bavario, Germanl.) deziras korespondi kun ĉiuj sinjorinoj kaj interŝanĝi il. pk. por perfektigi en Esperanto.

Atentu ĉiuj landanoj! Mi deziras interŝanĝi leterojn, il. pk. poŝtmarkojn (nedifektajn). Pm. sendu, se eble, rekomendite. Korespondas Esperante, ruse, germane kaj pole. — S-o L. Lange, Niezwiez, (Polujo).

Korespondon kun la tuta mondo deziras Oskar Scheidt, Wilhelmstr. 8 kaj s-o Oswald Weissner, Mannheimerstr. 43, ambaŭ en K-euznach, Rhld. (Germ.)

S-o Georg Müller, en Weissenborn A. H. Freiberg/Sa. (Germ.) interŝanĝas il. pk. kun ĉiuj landoj.

F-ino Elae Berger, en Miskolc. Király utca 40 (Hungario) deziras korespondi per let. kaj il. pk. (bfl.) precipe kun Ameriko, Japanujo, Brazilujo, Svisujo kaj Italujo.

S-o Emil Marlon — 39 Cours Ragot, en St Denis s/Seine deziras korespondi per il. pk. aŭ let. kun ĉiuj landoj; ankaŭ interŝanĝas pm.

S-o Lugmeier Karl, en Fohnsdorf (Aŭst. Steiermark, kontraŭ senlo de 100—200 diversaj markoj de via landoj mi resendas la saman kvanton de mia lando.

Anna Flögel, en Trautenau (Ĉeĥoslov.) Kriebitzergasse 32 deziras korespondi per il. pk. kaj let. kun ĉiuj landoj.

S-o Emil Malinen en Suojärvi as, Suollehti (Finnl.) deziras korespondi per il. pk. kaj let. kun samideanoj, precipe kun fraŭlinoj en la tuta mondo. Interŝanĝas ankaŭ pm.

Pruvoj instruas plej bone!

ke vi aĉetas bonŝtofaĵn pantalonejn ĉiuspecajn ktp. plej profile ĉe mi.

Inter aliaj akribas s-o P. S. en Sheffield. „mi devas laŭdi vin pro la bona formo kaj la bona maniero, kiel vi faris la pantalonejn . . .“

Simile esprimas sin ankaŭ aliaj klientoj.

Tial provu ankaŭ vi!

Facile komprenebla mezur-sistemo. Malaltaj prezoj. Baldaŭ livero. Eksporto ĉiulanden. Malkaraj send-kostoj. Ankaŭ vendado de ne prilaboritaj ŝ